

RAHANDUSMINISTEERIUM

2022. AASTA LISAEELARVE SEADUSE EELNÕU SELETUSKIRI

Tallinn 2022

Sisukord

SISSEJUHATUS	3
2022. aasta lisaelarve eelnõust.....	3
Eelnõu ülesehitus.....	4
Eelnõu seletuskirja ülesehitus	4
Kasutatud lühendid.....	5
I OSA. ÜLEVAADE 2022. AASTA LISAEELARVE EELDUSTEST JA MEETMETE MÕJUST	6
Ülevaade riigi majanduse ja rahanduse olukorrast.....	6
<i>Majanduse hetkeolukord ja väljavaated</i>	6
<i>Riigi rahanduse hetkeolukord ja väljavaated</i>	8
Lisaeelarve eeldustest.....	10
Lisaeelarves otsustatud meetmete mõju	10
<i>Meetmete mõju valitsussektori eelarvepositsioonile</i>	10
<i>Meetmete mõju valitsussektori finantseerimisele</i>	12
II OSA. ÜLEVAADE 2022. AASTA LISAEELARVE EELNÕUST VALITSEMISALADE LÕIKES 14	
1. <i>Lisaeelarvest üldiselt</i>	14
2. <i>Riigikogu</i>	20
3. <i>Vabariigi Presidendi Kantselei</i>	20
4. <i>Riigikohus</i>	20
5. <i>Vabariigi Valitsus</i>	21
6. <i>Riigikantselei haldusala</i>	23
7. <i>Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala</i>	24
8. <i>Justiitsministeeriumi valitsemisala</i>	26
9. <i>Kaitseministeeriumi valitsemisala</i>	27
10. <i>Keskkonnaministeeriumi valitsemisala</i>	28
11. <i>Kultuuriministeeriumi valitsemisala</i>	29
12. <i>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala</i>	30
13. <i>Maaeluministeeriumi valitsemisala</i>	32
14. <i>Rahandusministeeriumi valitsemisala</i>	34
15. <i>Siseministeeriumi valitsemisala</i>	35
16. <i>Sotsiaalministeeriumi valitsemisala</i>	36
17. <i>Välisministeeriumi valitsemisala</i>	41
III OSA. 2022. AASTA LISAEELARVE SEADUSE EELNÕU TEKSTIPARAGRAHVIDE SELGITUSED	42
<i>Eelnõu §-ga 2 muudetakse 2022. aasta riigieelarve seadust järgmiselt:</i>	42
<i>Eelnõu § 3 lisatakse lisaelarvele järgmine säte</i>	44
LISA 1: LISAEELARVE MEETMETE MAHUD	45
LISA 2: LISAEELARVE EELMÕU MÕJU 2022. AASTA RIIGIEELARVE VAHENDITE MAHTUDELE	49
LISA 3: LISAEELARVEGA MUUDETUD 2022. AASTA RIIGIEELARVE	67

SISSEJUHATUS

2022. aasta lisaeelarve eelnõust

2022. aasta lisaeelarve koostamise tingis kiireloomuline ja erakorraline vajadus tugevdada kõige laiemas mõttes Eesti julgeolekut. Lisaeelarve on suunatud nendele erakorralistele vajadustele, mille katmisest Venemaa alustatud täiemahulise Ukrainas peetava sõja mõjude tõttu pole võimalik hoiduda.

Riigikogu võttis 8. detsembril vastu 2022. aasta riigieelarve, mille tulud on 13,1 miljardit, kulud 13,6 miljardit, investeeringud 0,7 miljardit ning finantseerimistehingud 0,6 miljardit eurot.

2022. aasta riigieelarve koostati rahandusministeeriumi suvise majandusprognoosi põhjal teadmises, et Eesti majandus on viirusest põhjustatud kriisile hästi vastu pidanud ja nii globaalselt kui Eesti majanduses toimub käesoleval aastal kiire taastumine pandeemiaga seotud mõjust. Venemaa uut sõjalist agressiooni Ukrainas ning sellega kaasnevaid majandusmõjusid ja sanktsioone ning suurt sõjapõgenikelainet 2022. aastaks koostatud riigieelarve ette näha ei saanud.

Tegelikkuses alustas Venemaa täpselt Eesti Iseseisvuspäeval ehk 24. veebruaril laiaulatuslikke sõjalisi rünnakuid Ukraina riigi vastu, mille tõttu tööstus- ja toidutoorme ning energiahinna muutused on taltumise asemel jätkanud tõusu rekordtasemetele, erasektori kindlustunne on halvenemas, Euroopa Liidus on liikmesriigid langetamas üksteise järel otsuseid Venemaa päritolu energiatoodete (eelkõige naftatooded ja maagaas) ostmise lõpetamiseks ning Ukrainast on sõja eest põgenenud üle viie miljoni inimese, sh on Eesti käesoleva lisaeelarve koostamise hetkeks vastu võtnud üle 31 tuhande põgeniku. Rahumeelse Euroopa riigi vastu alustatud Venemaa sõjategevusele vastuseks kehtestatud sanktsioonid on peatamas majandustegevust Venemaa- ja Valgevenega, alternatiivsete turgude leidmisega tegeletakse. Sõjas enda riigi puutumatus kaitsva Ukrainaga on majandussuhted raskendatud.

Uutes, järsult halvenenud oludes koostas Vabariigi Valitsus kolm olulist Eesti julgeolekut tugevdavat kava. Esiteks – riigi sõjalise kaitse kiire tugevdamise kava, teiseks – riigi sisemist turvalisust tugevdavad sammud ning kolmandaks – Eesti energiajulgeolekut tugevdav kava. Nendega seotud vajaduste rahastamine vajab 2022. aasta lisaeelarve heaks kiitmist.

Lisaks otsustasid 3.03.2022 EL siseministrid käivitada Ukraina sõjapõgenike jaoks nn. ajutise kaitse direktiivi (2001/55/EÜ), mis paneb paika ajutise kaitse saanud sõja eest põgenenud inimeste esmasteks vajadusteks mõeldud teenuste osutamise. Lisaeelarve arvestab sellega. 2022. aasta lisaeelarve koostamisel lähtuti eeldusest, et sõjapõgenikke saabub Eestisse kuni 50 tuhat inimest.

Lisaeelarve kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute maht kokku on 802,9 mln eurot. Lisaeelarvega eraldatakse laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamiseks 247,6 mln eurot, energiajulgeoleku tugevdamiseks 257,3 mln eurot ning sõjapõgenikega seonduvate esmaste kulude katteks 242,7 mln eurot, millele lisanduvad maksutuludest sõltuvad kulud 55,3 mln eurot. Enne lisaeelarve koostamise otsust eraldati valitsuse reservist vahendeid kriisideks valmisoleku tugevdamiseks. Lisaeelarvega need summad reservis taastatakse osas, kus on need on reservist välja maksmata, ning suurendatakse reservi täiendavalt 68,4 mln euro võrra selliselt, et 2021. aasta eelarvest üle kantud summasid kaasates tõuseb valitsuse reserv 100 mln euron.

Lisaeelarve moodustab ca 2,2 % 2022. aasta Rahandusministeeriumi kevadprognoosi järgsest SKPst. Samas on lisaeelarve mõju eelarvepositsioonile mõnevõrra väiksem kuna toetuste kasutamine toob riigile maksuraha osaliselt tagasi. Mõlemat arvesse võttes on mõju valitsussektori nominaalsele eelarvepositsioonile sel aastal 627 mln eurot ehk 1,9 % SKPst.

Muudatused jõustuvad Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

Eelnõu ülesehitus

Lisaeelarve seaduse eelnõu on üles ehitatud 2021. aasta lõpus jõustunud 2022. aasta riigieelarve seaduse alusel.

Riigieelarve on liigendatud administratiivselt põhiseaduslike institutsioonide, Vabariigi Valitsuse, Riigikantselei haldusala ja ministereeriumide valitsemisalade kaupa ning majandusliku sisu järgi tuludeks, kuludeks, investeeringuteks ja finantseerimistehinguteks. Kulud on täiendavalt liigendatud tulemusvaldkondadeks, programmideks ning programmi tegevusteks. Lisaeelarves on kajastatud investeeringud objektiti alates 10 miljonist eurost.

Riigieelarve vahendid jagunevad piirmääraga ja piirmäärata vahenditeks, piirmääraga vahenditele on määratud seaduse alusel kasutamise limiit. Ka riigi lisaeelarves kavandatud vahendid esitatakse kahes veerus: „Eelarve kokku“ ja „sh piirmääraga vahendid“. Veerus „Eelarve kokku“ on kajastatud nii piirmääraga kui piirmäärata eelarve vahendid.

Lisaeelarve on esitatud tuhandetes eurodes ning seetõttu väiksemad summad kui viissada eurot nullidena. Sellised read tekivad valitsemisalade kulumudelite detailsete jaotusreeglite alusel.

Eelnõu seletuskirja ülesehitus

Lisaeelarve seletuskirjaga selgitatakse ainult lisaeelarve seadust – st kajastatakse vastavat lisaeelarvega seotud informatsiooni, ei esitata uuesti kogu 2022. aasta riigieelarve seadust täies mahus.

Kõikides seletuskirja tabelites esitatakse riigieelarve vahendeid tuhandetes eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

Seletuskirjas on toodud lisaeelarvega eraldatud vahendite kasutamise otstarve ministereeriumide valitsemisalade lõikes ning omakorda liigendatud Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud teemade lõikes:

- Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine,
- Energiajulgeolek,
- Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv.

Eelnõu seletuskiri koosneb sissejuhatusest, kolmest osast ja lisadest. Esimene osa annab ülevaate majanduslikust olukorrast lisaeelarve koostamise ajal, eelarvepositsioonist ning kuludest. Teine osa annab ülevaate lisaeelarvest administratiivses liigenduses. Kolmas osa selgitab lisaeelarvega muudetavaid ja lisatavaid tekstiparagrahve.

Eelnõu seletuskirja lisades on toodud kriisileevendusmeetmete nimekiri koos lisaeelarve mahtudega valitsemisalade lõikes, ülevaated lisaeelarve administratiivse ja majandusliku sisu järgi võrreldes 2022. aasta riigieelarve vastavate ridadega ning lisaeelarvega muudetud 2022. aasta riigieelarve.

Kasutatud lühendid

- AS – aktsiaselts
- EL – Euroopa Liit
- EMKF – Euroopa Merendus- ja Kalandusfond 2014-2020
- IKT – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia
- IT – infotehnoloogia
- KOV – Kohalik omavalitsus
- LNG – veeldatud maagaas (*liquefied natural gas*)
- mld – miljard
- mln – miljon
- NATO – Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon
- PPA – Politsei – ja Piirivalveamet
- RMIT – Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus
- RTK – Riigi Tugiteenuste Keskus
- SKP – sisemajanduse kogutoodang
- VV – Vabariigi Valitsus

I OSA. ÜLEVAADE 2022. AASTA LISAEELARVE EELDUSTEST JA MEETMETE MÕJUST

Ülevaade riigi majanduse ja rahanduse olukorrast

Rahandusministeerium avalikustas kevadise majandus- ja rahandusprognoosi 7. aprillil. Prognoosi seletuskirjaga saab tutvuda rahandusministeeriumi kodulehel:

<https://fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/majandus-ja-rahandusprognoosid/rahandusministeeriumi-majandusprognoos>

Majanduse hetkeolukord ja väljavaated

2022. aasta kevadel on prognoosijad sarnaselt kahe aasta taguse ajaga olukorras, kus määramatus tuleviku suhtes on enneolematult suur. Nii nagu viirusekriisis, ei määra ka praegu majanduse arengut niivõrd majanduse sisemised toimetehhanismid, vaid majanduse välised tegurid, millega majandus kohandub.

Eesti majandus on pärast järsku langust 2020. aasta kevadel kenasti kosunud ja ületab oma tasemelt ka enne viirusekriisi tehtud prognoose. Jõulisele taastumisele on aidanud oluliselt kaasa info-side-sektor, mille pikalt kestnud kiire kasv aeglustus viirusekriisis vaid veidi. Eelmisel aastal taastusid kenasti ka veondus-laondus ja töötlev tööstus, mille kasvuperspektiiv oli veel paar kuud tagasi väga hea. 2022. aastal oleks võinud uuesti jalad alla saada ka turismisektor, kuid geopoliitilised pinged meie regionis võivad heidutada kaugemalt tulevad turistid taas eemale.

Kõige otsesem mõju Eesti majandusele selles kriisis tuleb väliskaubanduse piirangute kaudu. Prognoos lähtub kaubavahetuse katkemisest Vene-Valgevene-Ukraina suunal, millele lisandub ka Eesti ülejäänud kaubanduspartnerite tagasihoidlikum nõudlus seoses suurenenud ebakindluse ning tarneraskustega. Lisaks sellele pärsib lisandväärtuse loomist imporditud sisendite kiire hinnatõus. Seetõttu pöörduv kaupade ja teenuste eksport 2022. aastal püsihindades kergesse langusesse. Ekspordi puhul on siiski olulisem rahaline väärtus ja kuna ekspordihindade kasv on oodatavalt üle kümne protsendi, siis ettevõtete eksporditulu suureneb siiski oluliselt. Paraku kallinevad imporditud tootmissisendid veelgi rohkem, mis kärbib kohalikku lisandväärtust. Prognoosi järgi õnnestub järgmise aasta jooksul Eesti ettevõtetele vabaneda sõltuvusest Venemaa ja Valgevene toormest ja turgudest ning eksport hakkab taastuma vastavalt peamiste ekspordipartnerite ja uute turgude arengule.

Sisenõudluse kiirele kasvule eelmisel aastal järgneb 2022. aastal langus. Selle tingib ettevõtete investeeringute selge vähenemine kahel põhjusel. Esiteks olid eelmisel aastal ettevõtete investeeringud paisutatud ajutise, kuid väga suure investeeringu kaudu, mis aasta lõpus juba osaliselt realiseeriti. Teiseks on hinnatõus ehituses olnud väga kiire, mis sunnib planeeritud investeeringuid edasi lükkama. Kolmandaks ei soodusta sõjasündmused praegu pika tasuvusajaga projektidega alustamist, mis samuti soodustab juba kavandatud investeeringutega ootama olukorra selginemiseni. Majapidamiste investeeringud, mis 2021. aastal uute korterite nappuse tõttu vähenesid, peaksid 2022. aastal selgelt kasvama, mis eeldab küll optimistlikku tulevikuvaadet. Seni selgeid märke korteriosõtjate ebakindlusest ei ole.

Eratarbimise kasv osutus 2021. aastal oodatust suuremaks, kuna septembris vabanenud pensioniraha kulutati suures koguses juba enne aasta lõppu. 2022. aastal on oodata eratarbimise reaalmahu langust,

kuigi tarbimiskulutused eurodes kasvavad. Kaupade ja teenuste tarbimise languse toob endaga kaasa kiirenev hinnatõus, mida ei suuda kompenseerida sissetulekute kasv. Üle kümne protsendi ulatav tarbijahindade kasv ületab sel aastal selgelt nii palgatulu kui ka pensionitulu kasvu. Prognoosi kohaselt kahandab ärevus idapiiri taga ka tarbijate kindlustunnet, mis pärast viirusekriisi aegset sügavat kukkumist on eelmise aasta teises pooles siiski kosunud. Lisaks kahandab kasvuvõimalusi eelmise aasta kõrge võrdlusbaas, mis oli mõjutatud suures mahus teise samba pensionivarade vabanemisest. Valitsussektori tarbimiskulutused on prognoosis vastavalt kehtivale riigieelarvele ja riigieelarve strateegiale, kuid kavandatav lisaeelarve suurendab neid ilmselt oluliselt.

Sõjategevusega kaasnenud energia- ja toorainehindade tõus kiirendab tarbijahindade kasvu tänavu 12,7 protsendini, millest poole annavad energiakandjad. Lisaks tõstab toidutoorme hindu Euroopa viljaaida võimetus kasvatada ja ekspordida tavapärasel koguses põllumajandussaaduseid. Eestis on 2022. aastal oodata toidukorvi kallinemist kümnendiku võrra. Püsib ka eelmisel aastal kiirenenud tööstuskaupade hinnatõus, mis algas viirusekriisist tulenevate tarneraskustega ja mida võimendab nüüd erinevate tootmissisendite kiire hinnatõus. Energiahindade mõningane langus järgmisel aastal viib tarbijahindade aastakasvu 2% lähedale ja sealt edasi veelgi madalamale.

Tööturg on pärast koroonakriisi jõudsalt taastunud, mis on väljendunud nii hõivatute arvu suurenemises kui ka mõõdukalt kiire palgakasvu jätkumises. Senini on turismisektori hõive jätkuvalt allpool kriisieelset taset, kuid koroonapiirangute leevenedes võiks käesoleval aastal oodata majutuses ja toitlustuses jõulisemat taastumist. Idasuunalise väliskaubanduse takistused võivad mõjutada 10 kuni 20 tuhandet töötajat, valdavalt tööstuses, transpordis ning ehituses. Kui ettevõtted suudavad eksporditurgude ja toorme varustuskanalite osas kiirelt ümber orienteeruda, püsib tööturu reaktsioon mõõdukana ehk töötajaid hoitakse palgal edasi ning vähendatakse ajutiselt töötunde. Kuna šokk on mõnede ettevõtete jaoks suur, siis arvestame põhistsenaariumis tööpuuduse kasvuga kahe protsendipunkti võrra praegusega võrreldes. Vaatamata halvenevale konjunktuurile hoiab jõuline hinnatõus palgasurved lähiajal kõrgena. Palgatulu ostujõud siiski väheneb käesoleval aastal ligikaudu viie protsendi võrra kahekohalise inflatsiooni tõttu.

Tabel 1. Rahandusministeeriumi kevadise prognoosi põhinäitajad (protsenti)

	2022. aasta kevadine prognoos			Muutus võrreldes 2021. aasta suvise prognoosiga		
	2021	2022*	2023*	2021	2022*	2023*
SKP jooksevhindades (mld EUR)	30,7	32,7	33,9	0,5	0,4	0,0
SKP reaalkasv	8,3	-1,0	1,2	-1,1	-4,9	-1,4
SKP nominaalkasv	14,3	6,7	3,7	1,9	-0,6	-1,1
Tarbijahinnaindeks	4,6	12,7	2,1	0,8	9,0	0,0
Tööhõive (15–74-aastased, tuhat)	650,5	649,8	642,2	-3,8	-13,8	-22,1
Hõive kasv	-0,5	-0,1	-1,2	-0,2	-1,5	-1,3
Palga reaalkasv	2,1	-5,1	3,4	-1,0	-7,9	-0,4
Palga nominaalkasv	6,8	7,0	5,6	-0,2	0,3	-0,4
Kasvuallikad						
Eratarbimiskulutused	6,5	-4,6	0,1	2,1	-7,9	-2,3
Valitsussektori lõpptarbimiskulutused	3,9	-1,4	0,0	0,5	-0,4	0,0
Kapitali kogumahutus põhivarasse	3,3	-7,2	3,9	-3,5	-5,0	-2,0
Sisenõudlus	7,6	-4,6	1,0	0,0	-5,4	-1,8

	2022. aasta kevadine prognoos			Muutus võrreldes 2021. aasta suvise prognoosiga		
	2021	2022*	2023*	2021	2022*	2023*
Kaupade ja teenuste eksport	19,8	-2,0	2,3	6,0	-8,5	-1,7
Kaupade ja teenuste import	20,6	-6,6	2,1	8,1	-8,9	-2,3
Väliseeldused						
Nafta hind (Brent, USD/barrel)	70,8	100,4	86,1	2,4	32,7	21,9

Riigi rahanduse hetkeolukord ja väljavaated

Rahandusprognoosi koostamise aluseks on eelnevas peatükis kirjeldatud makromajandusprognoos. Täiendavalt lähtutakse prognoosis kehtivast olukorrast (kehtivad õigusaktid, info riigieelarve täitmise ja muu valitsussektori kohta) ning heakskiidetud muudatustest/meetmetest (vastuvõetud eelnõud, riigi eelarvestrateegia 2022-2025). Prognoosis on lisaeelarve meetmetest arvestatud kaitsekuludega, mis olid prognoosi koostamise ajaks Vabariigi Valitsuse põhimõttelise heakskiidu saanud, ning automaatsete seadusest tulenevate sõjapõgenike kuludega.

Aprilli alguses valminud prognoosi kohaselt kujuneb käesoleva aasta valitsussektori nominaalseks eelarvepuudujäägiks 1,25 mld eurot ehk 3,8% SKPst. See on tugevalt mõjutatud Venemaa-Ukraina sõjast, mistõttu on defitsiit võrreldes kehtiva riigieelarvega 2,2% SKPst suurem. Maksutulude kasvu on vähendatud nii sel kui ka järgmistel aastatel. Tänu 2021. aasta tugevale maksulaekumisele jääb selle aasta maksutulude tase aeglasemale kasvule vaatamata riigieelarves oodatud tasemele. Järgnevatel aastatel tulude kasv aeglustub. Kulude tase kasvab sõja mõjust tingituna valitsussektori tasanditel. Suurim koormus lisakulude kandmisel jääb riigieelarvele, kuhu lisandub julgeolekuga ning põgenikega seotud kulud. Lisaks suurenevad saabunud sõjapõgenike ning kasvava töötuse tõttu **Töötukassa** kulud töötuturumeetmetele. Väheneb ka töötuskindlustusmaks laekumine. Töötukassa eelarvepuudujääk halveneb märgatavalt võrreldes kehtiva riigieelarvega. Prognoosis ootame ligi 100 miljoni euro suurust puudujääki käesoleval aastal. **Haigekassa** kulud suurenevad sõjapõgenikele tervishoiuteenuste pakkumise tõttu. Järgnevatel aastatel väheneb ka sotsiaalmaksulaekumine. Haigekassale ootame ülejäägi olulist vähenemist. **Kohalike omavalitsuste** kulud kasvavad oluliselt kiiremini kui tulud. Seda survestab nii tarbijahindade ja riigi keskmise palga tõus (prognoositav kasv 2022. aastal vastavalt 12,7% ja 7,0%), energiakandjate kõrged hinnad kui ka sõjapõgenikega lisanduvad kulud. Samal ajal omavalitsuste põhitegevuse tulud kasvavad 2022. aastal vaid 4,5%, mistõttu omavalitsuste põhitegevuse tulemit (põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe) väheneb, ¼ võrra, jäädes alla 200 mln euro. Põhitegevuse tulemi langus vähendab nende võimalusi rahastada ja ellu viia investeeringuid ning suurendab vajadust laenuvahendite järele.

Valitsussektori struktuurne eelarvepositsioon on kogu prognoosiperioodi kestel puudujäägis, ulatudes sel aastal 3,1%ni SKPst ning vähenedes 2026. aastaks 2%ni SKPst.

Tabel 2. Valitsussektori eelarvepositsioon 2022 ja 2023

	2022			2023
	Eelarve	Kevadine prognoos	Muutus	Kevadine prognoos
Valitsussektori nominaalne eelarvepositsioon, mln €:	-698	-1 248	-551	-1 267
Keskvalitsus	-781	-1 072	-291	-1 114
Sotsiaalkindlustusfondid	123	-72	-195	-32
Kohalikud omavalitsused	-47	-104	-65	-120
Nominaalne positsioon, % SKPst	-2,2	-3,8	-1,7	-3,7
Struktuurne positsioon, % SKPst	-2,6	-3,1	-0,4	-2,4

Allikas: Rahandusministeerium

Lisaeelarve eeldustest

Lisaeelarve sisaldab erinevaid hinnanguid kuluvajadustele ning see lähtub 7. aprillil 2022. aastal avaldatud kevadisest majandus- ja rahandusprognoosist. Suurim eelduste erinevus puudutab sõjapõgenikega seonduvat. Prognoosis on arvestatud 30 000 põgenikuga ning ainult nende kuludega, mis tekivad automaatselt, neile ajutise kaitse andmisel. Lisaeelarves on arvestatud mõnevõrra suurema põgenike arvuga, 50 000ga, ning ka nende kuludega, mille jaoks on vaja eraldi otsuseid või seadusemuudatusi.

Käesoleva lisaeelarve meetmete eesmärk on suurendada riigi kaitsevõimet ning katta sõjapõgenikega seotud kulud. Meetmed on detailselt valitsemisalade lõikes lahti kirjutatud seletuskirja järgmises osas. Meetmete mõju eelarve kuludele ning eelarvepositsioonile kui ka rahavoole võivad erineda, kuna eelarvepositsiooni ja rahavoo leidmisel arvestatakse täiendavalt meetmete rakendamisel riigile laekuvat maksutulu.

Lisaeelarves otsustatud meetmete mõju

Meetmete mõju valitsussektori eelarvepositsioonile

Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud lisaeelarve meetmete negatiivne mõju valitsussektori nominaalsele eelarvepositsioonile on sel aastal 627 mln euro ehk 1,9% SKPst. Mõju eelarvepositsioonile on väiksem kui lisaeelarve meetmete maht kokku, sest eelarvest makstavate toetustega kaasneb nii tööjõumaksude kui tarbimismaksude kasv. Suurenev maksutulu toob kaasa ka kohalike omavalitsuste tulubaasi suurenemise ca 15 miljoni euro võrra läbi kohalikele omavalitsustele suunatava füüsilise isiku tulumaksu. Lisaeelarve sisaldab ka kahte tulust vähendavat meetet, milleks on erimärgistatud diislikütuse aktsiisi langetamine EL miinimumtasemele ning ajakirjanduseväljaannete madalama käibemaksumäära rakendamine (5%) kogumõjuga 8 miljonit eurot.

Lähtuvalt lisaeelarve vajadusest otsustati eraldada täiendavat raha kolme peamisse valdkonda (tabel 3): laiapidne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine, energiajulgeolek (sh keskse riigi gaasivaru soetamine ning LNG terminali rajamine ning Soomes ja Rootsis hoiustatud riigi kütusevaru Eestisse toomine), sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduvad kulud (sh Eesti haridussüsteemi tugevdamine, eesti keele õpe, tööturuteenused, öömaja). Lisaks on otsustatud suurendada vastupanuvõime suurendamiseks Vabariigi Valitsuse sihtotstarbeta reservi, sest määramatus on väliskeskkonnas suur ning on oluline olla valmis ootamatusteks.

Majandusliku sisu järgi moodustavad lisaeelarve mahust, sh Vabariigi Valitsuse reservi kantavad vahendid, ca 35 protsenti majandamiskulud (peamiselt kaitse ja julgeolekuga seotud meetmed), 31 protsenti investeeringud (sh energiavaldkonna meetmed), 19 protsenti tööjõukulud (sh põgenike teenindamisega seotud kulud) ning 15 protsenti toetused erasektorile ning teistele valitsussektori asutustele (ühikordne toetus pensionäridele ja lastega peredele, toimetulekutoetus, tööturuteenused ja muud sotsiaaltoetused).

Saabunud sõjapõgenikele tööturumeetmete pakkumise tõttu suurenevad **Töötukassa** kulud käesoleval aastal 36 mln euro võrra, millest osa eraldatakse riigieelarvest. Töötukassa puudujääk siiski olulisel määral võrreldes prognoosiga ei muutu, kuna prognoos juba sisaldas hinnangut põgenikega seotud kuludele. **Haigekassa** kulud suurenevad sõjapõgenikele tervishoiuteenuste

pakkumise tõttu ligi 50 miljoni euro võrra. Nagu Töötukassa puhul, sisaldas kevadine majandusproгноos täiendavad põgenikega seotud tervishoiukulutusi, lisaks parandavad lisaelarve kulutused veidi sotsiaalmaksulaekumist võrreldes prognoosiga, mistõttu ka Haigekassa eelarvepositsioon oluliselt ei muutu.

Koos lisaelarve meetmetega ulatub valitsussektori eelarvepuudujääk sel aastal 1,72 miljardi euroni ehk 5,3%ni SKPst.

Tabel 3. 2022. aasta lisaelarve meetmete mõju positsioonile valdkondade lõikes

	Mõju positsioonile, mln eurot
KULUMEETMED	619
<i>Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine</i>	173
<i>Energiajulgeolek</i>	249
<i>Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv</i>	197
TULUMEETMED	8
<i>Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine</i>	8
MEETMED KOKKU	627

Meetmetega seotud maksutulu

2022.a ulatub lisaelarve meetmete mõju ligi 149 mln euroni (vt tabel 4), eelkõige kasvab käibemaksu ja sotsiaalmaksu laekumine. Käibemaksu mõjutavad suuremad meetmed on toetused ja põgenikega seotud koolikohad, mis suurendavad kaudselt tarbimist. Sotsiaalmaksu mõjutavad sarnaselt käibemaksule enamus meetmeid, esile võib tuua samuti sõjapõgenikega seotud haridussüsteemi tugevdamise, mis suurendab palgafondi.

Tulusid vähendava mõjuga on infosõja oludes vajalik ajakirjandusväljaannete 9%lt 5%le langetatav käibemaksu määr ning toidujulgeolekut tagava põllumajandussektori jaoks oluline erimärgistatud diislikütuse aktsiisi langetamine Euroopa Liidu miinimumtasemele.

Tabel 4. Lisaeelarve meetmete mõju maksudele 2022, mln €

	2022
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed, mln €:	148,9
Füüsilise isiku tulumaks (RE osa)	3,9
Füüsilise isiku tulumaks (KOV osa)	14,7
Juriidilise isiku tulumaks	0,7
Sotsiaalmaks	40,2
Käibemaks	66,9
Aktsiisid:	22,4
Alkoholiaktsiis	7,1
Tubakaaktsiis	6,5
Kütuseaktsiis	8,8

Kulumeetmete puhul arvestame mõjuga maksudele, mis erineb sõltuvalt kululiigist. Lähtume neljast erinevast kululiigist: palgakulu, majandamiskulu, investeering ja toetus, mille arvestamise põhimõtted on järgnevalt lahti selgitatud.

Palgakulu maksusisalduseks on arvestatud **48%**, pool sellest moodustab sotsiaalmaks, ülejäänud jaguneb füüsilise isiku tulumaksu (nii riigieelarve kui KOVide osa) ja tarbimismaksude (käibemaks, aktsiisid) vahel. Siin on arvestatud tööjõu efektiivse maksumääraga 35%, tarbimise efektiivse maksumääraga 23% ning säästumääraga 10%.

Vahetarbimise/majandamiskulude maksusisalduseks on arvestatud **23%**, mis jaguneb suuremate tarbimismaksude vahel. Arvestame ainult otsese mõjuga ehk tarbimise efektiivse maksumääraga.

Investeeringute maksusisalduseks on arvestatud **33%**, mis jaguneb kõikide suuremate maksude vahel, millest olulisemad on sotsiaalmaks ja käibemaks. Oleme arvestanud ehitusinvesteeringu otsese, kaudse ja indutseeritud mõjudega maksulaekumisele. Ligikaudu 60% valitsemissektori investeeringutest on seotud hoonete ja rajatiste ehitusega (viimase 10.a keskmine), eeldame lihtsustatult ka mitteehtusinvesteeringu puhul sama maksusisaldust.

Toetuste maksusisalduseks on arvestatud **21%**, mis tuleneb tarbimise efektiivsest maksumäärast 23% ja säästumäärast 10% ning jaguneb suuremate tarbimismaksude vahel.

Meetmete mõju valitsussektori finantseerimisele

Lisaeelarve toetusmeetmete rahavooline mõju moodustab kokku 627 miljonit eurot ehk 1,9% SKPst, mille väljamaksud tehakse 2022. aasta jooksul. Riigil tuleb antud meetmeid finantseerida likviidsusreservi ja täiendavalt kaasatud võlavahendite abil. Tagamaks riigi kohustuste õigeaegset täitmist ei tohi likviidsusreservi jääk ja valmisolekulaenude maht langeda alla seatud likviidsuse sihttasemele (2022 a. vahemikus 1,1-1,2 miljardit eurot). 13.04.2022 seisuga on likviidsusreservi (1,2 mld) ja valmisolekulaenude vahendeid (0,1 mld) üle likviidsusreservi sihttaseme 250 mln euro

¹ Efektiivne maksumäär on kogutud maksud jagatuna maksubaasiga. Tüüpiliselt leitakse majandusliku funktsiooni järgi – töötamine, tarbimine, kapitaliomaniik.

ulatuses, mis on ligi 40% lisaeelarve meetmete maksumusest. Riik alustas võla kaasamist selle aasta jaanuaris kui võeti lepingujärgselt kasutusse EIB ja CEB laenud summas 170 miljonit eurot ning märtsi lõpul emiteeriti T-bille (refinantseerimine 400 miljoni euro ulatuses). 2022.a teisel poolaastal on võimalik täiendava võla võtmiseks kasutada võlainstrumendina lühi- ja pikaajalisi võlakirjaemissioone.

Kui mullu võimaldas 2020. aastal tehtud Riigikogu otsus kriisireservi vahendeid kasutusele võtta 2021. aasta lõpuni, siis 2022. aastal stabiliseerimisreservi vahendite (427 mln) kasutuselevõttu ei kaaluta.

2022. aasta riigieelarve seaduses kehtestatud 7,2 miljardilist riigi võlakohustuste suurimat lubatud jääki antud lisaeelarve toetusmeetmed ja sellega kaasnev negatiivne rahavoog ei suurenda.

II OSA. ÜLEVAADE 2022. AASTA LISAEELARVE EELNÕUST VALITSEMISALADE LÕIKES

1. Lisaeelarvest üldiselt

2022. aasta lisaeelarve tegemise ajal on meie regiooni julgeolekuolukord iseseisvuse taastanud Eesti ajaloo kõige kriitilisemas seisus. Euroopas Venemaa poolt alustatud sõja mõjude tõttu on ka majanduses erakordselt palju määramatust ning lisaks tuleb meil leida lahendused tõsises sõjapõgenike kriisis.

Lisaeelarve on oma olemuselt erakorraline lahendus, mida saab kasutada erakorralistes oludes. Kuna kõikide prognooside kohaselt seisab ees keeruline aeg ning aasta, on eriti oluline keskenduda lisaeelarvega kavandatavate täiendavate, vältimatute kulutuste kavandamisel kõige laiemas mõistes Eesti julgeoleku tugevdamisele ning hoiduda praegu muude, täiendavate kulutuste maksumaksja kanda võtmisest.

Eesti julgeoleku vahetul tagamisel on kandev roll kollektiivkaitsel ning NATO kollektiivkaitsel tugevdamise nimel käivad tõsised pingutused. Sellele lisaks on 2022. aastal Vabariigi Valitsuse poolt juba antud põhimõtteline heakskiit kavale panustada Eesti laiapindse riigikaitsel tugevdamise järgmiste aastate jooksul täiendavalt üle 800 miljoni euro. Kui Riigikogu vastavate aastate riigieelarveid arutades ettepanekud heaks kiidab, tugevneb Eesti riigikaitsel tasemele, kus ta varasemalt olnud pole. Lisaeelarvega anname olulise täiendava rahastuse ka Eesti kübervõimekuse ja -turvalisuse tugevdamiseks ning panustame tõsiselt Eesti elanikkonnakaitsesse ja sisejulgeolekusse.

Oleme viimastel aegadel uuesti näinud, kuidas Venemaa ei kõhkle enda kontrolli all olevaid energiakandjaid kasutamast poliitilise relvana. Eesti energiaportfellis on juba praegu Venemaa gaasi osakaal väike, kuid meie energiajulgeoleku tugevdamine on sellegipoolest kriitilise tähtsusega. Lisaeelarve annab vahendid Eesti täielikuks lahti sidumiseks Venemaa gaasist ning panustab oluliselt energiasäästu ja väikeste taastuvenergiavõimsuste loomisesse. Viimased aitavad tulevikus paremini vältida olukordi, kus Eesti tarbijate olukord on oluliselt mõjutatav meie kontrolli alt väljas olevate energiahindade järskudest kõikumistest.

2022. aastal on Eesti silmitsi meie jaoks esimese sedavõrd tõsise põgenikekriisiga. Ukrainas Venemaa peetava sõja, piinamiste ja tapmiste eest põgenevatest inimestest on kümned tuhanded jõudnud ka Eestisse. Valdav osa Eestisse jõudnud sõjapõgenikest on naised ja lapsed, kelle mehed ja isad on jäänud Ukrainasse võitlema. Eesti inimesed, kodanikuühiskond ja ettevõtjad on olnud sõjapõgenikele oõmaja ja turvalise peatuspaiga pakkumisel ning ka nende Eestis hakkamasaamise toetamisel väga oluliseks abiks. Lisaeelarvega kavandame sõjapõgenike esmaste vajaduste ning rahvusvahelise kaitsega seonduva riigipoolse katmise.

Lisaeelarve kulud

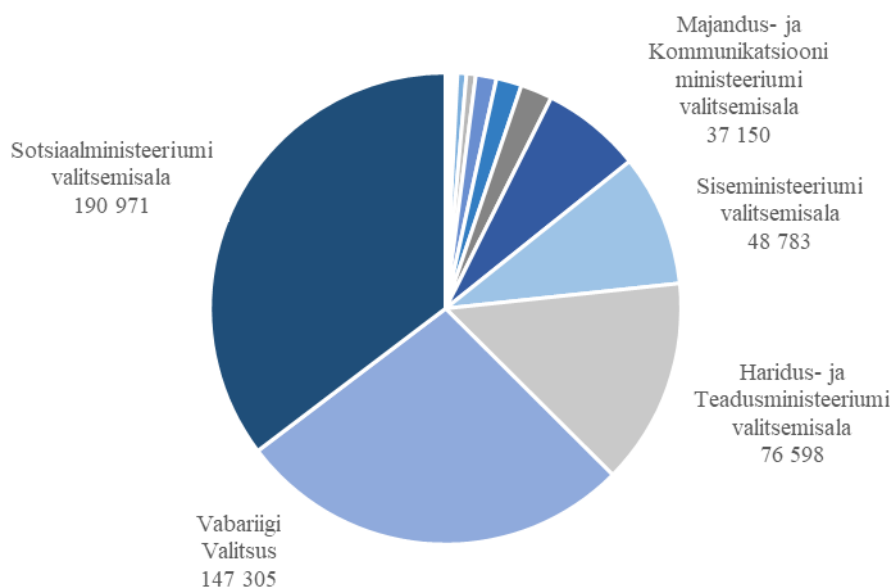
2022. aasta lisaeelarve kulude kogumaht on 540,9 mln eurot ja sellega suurendatakse Riigikogu poolt kinnitatud riigieelarve kulusid 4% võrra (vt tabel 5). 2020. ja 2021. aastal suurendati lisaeelarvega riigieelarve kulusid vastavalt 1% ja 5% võrra.

Tabel 5. 2022. aasta lisaeelarve kulude jaotus majandusliku sisu järgi, tuhat eurot

	2022. aasta riigieelarve seadus	2022. aasta lisaeelarve eelnõu	Täpsustatud 2022. aasta riigieelarve	Muutus
Kulud kokku	-13 633 056	-540 860	-14 173 917	4%
Tööjõu- ja majandamiskulud	-1 834 336	-147 920	-1 982 257	8%
Finantskulud	-2 914	0	-2 914	0%
Muud tegevuskulud	-245 763	-118 893	-364 655	48%
Sotsiaaltoetused	-3 181 252	-47 314	-3 228 566	1%
Investeeringutoetused	-680 140	-28 436	-708 575	4%
Muud toetused	-3 456 984	-149 034	-3 606 018	4%
Edasiantavad maksud	-3 865 701	-33 772	-3 899 473	1%
Käibemaks	-100 776	-15 491	-116 268	15%
Põhivara amortisatsioon	-265 190	0	-265 190	0%

Enamik 2022. aasta lisaeelarve kuludest planeeritakse Sotsiaalministeeriumi (35%), Vabariigi Valitsuse (27%), Haridus- ja Teadusministeeriumi (14%), Siseministeeriumi valitsemisala (9%) ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (7%) valitsemisala eelarvesse (vt joonis 1).

Joonis 1. 2022. aasta lisaeelarve kulude jaotus valitsemisala järgi, tuhat eurot

Majandusliku sisu järgi moodustavad 2022. aasta lisaeelarve kuludest suurima osa muud toetused (28%), töajõu- ja majandamiskulud (27%) ning muud tegevuskulud (22%). Enim suurenevad lisaeelarvega riigieelarve muud tegevuskulud (48%).

Muud toetused

Muude toetuste maht lisaeelarves on 149,0 mln eurot (4%) ja sellest 70,3 mln eurot (47%) antakse Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala eelarvesse. Toimetulekutoetusteks planeeritakse 28,6 mln eurot (19%) – see liigub Vabariigi Valitsuse eelarvesse ning peamiselt tööturutoetusteks planeeritud 26,4 mln eurot (18%) Sotsiaalministeeriumi eelarvesse.

Töajõu- ja majandamiskulud

Töajõu- ja majandamiskuludeks on lisaeelarvesse planeeritud 147,9 mln eurot, millest 111,4 mln eurot (75%) moodustavad majandamiskulud ja 36,5 mln eurot (25%) töajõukulud. Majandamiskuludest 80,3 mln eurot (72%) antakse Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvesse ja töajõukuludest 18,6 mln eurot (51%) Siseministeeriumi valitsemisala eelarvesse.

Muud tegevuskulud

Muudeks tegevuskuludeks planeeritakse 118,9 mln eurot, millest 103,8 mln eurot (87%) kasutatakse Vabariigi Valitsuse reservi suurendamiseks.

Lisaeelarve investeeringud

2022. aasta lisaeelarve investeeringute kogumaht on 49,1 mln eurot ja see suurendab Riigikogu poolt kinnitatud riigieelarve investeeringute eelarvet 7% võrra (vt tabel 6). 2020. aasta lisaeelarve suurendas riigieelarve investeeringute kulusid 2% ja 2021. aasta lisaeelarve 0,1% võrra.

Tabel 6. 2022. aasta lisaeelarve investeeringud, tuhat eurot

	2022. aasta riigieelarve seadus	2022. aasta lisaeelarve eelnõu	Täpsustatud 2022. aasta riigieelarve	Muutus
Investeeringud kokku	-724 321	-49 119	-773 440	7%
Inventar	-3 174	0	-3 174	0%
IT investeeringud	-56 217	-19 586	-75 802	35%
Transpordivahendid	-18 139	-120	-18 259	1%
Masinad ja seadmed	-10 047	-1 205	-11 252	12%
Muud investeeringud	-8 433	-12 707	-21 140	151%
Kinnisvara	-517 534	-7 887	-525 420	2%
Käibemaks	-110 778	-7 615	-118 393	7%

Lisaeelarve investeeringutest 37% planeeritakse Siseministeeriumi valitsemisalasse, 30% Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse ja 16% Kaitseministeeriumi valitsemisalasse.

Suurima osa lisaeelarvega riigieelarvesse planeeritud investeeringutest moodustavad IT investeeringud (40%), muud investeeringud (26%) ja investeeringud kinnisvarasse (16%).

IT investeeringud

Lisaeelarve IT investeeringuteks planeeritakse 19,6 mln eurot, millest 63% antakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala eelarvesse. Lisaeelarve investeeringud suurendavad 2022. aasta riigieelarve IT investeeringuid 35% võrra.

Muud investeeringud

Muudeks investeeringuteks planeeritakse 12,7 mln eurot ning sellega suurendatakse riigieelarve muude investeeringute summat üle 2,5 korda. Enamik lisaeelarvega planeetavatest vahenditest liigub Siseministeeriumi eelarvesse laiapõhjalise julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamiseks.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringute maht lisaeelarves on 7,9 mln eurot. 85% vahenditest antakse Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvesse liitlaste taristuga seotud investeeringuteks, 9% Justiitsministeeriumi valitsemisalale vanglate turvalisemaks muutmiseks ja toimepidevuse tagamiseks ning 6% Siseministeeriumi valitsemisalale Sisekaitseakadeemia Kase tn kompleksiga seotud investeeringuteks.

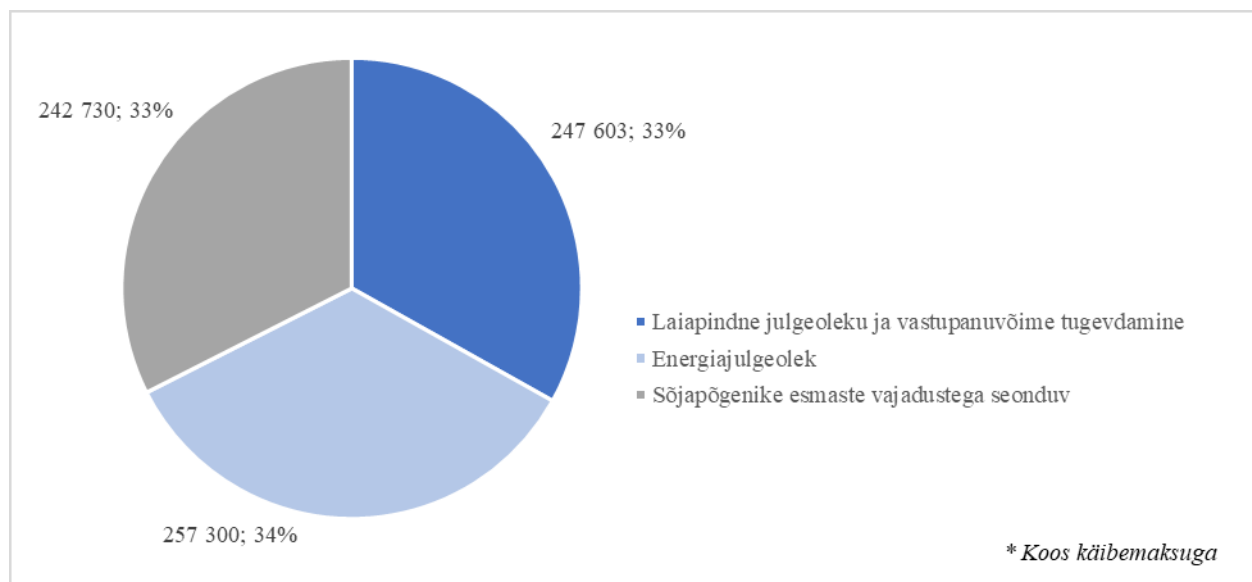
Lisaeelarve finantseerimistehingud

2022. aasta lisaeelarve finantseerimistehingute kogumaht on 213 mln eurot ja see vähendab Riigikogu poolt kinnitatud riigieelarve finantseerimistehingute eelarvet 33% võrra. Finantseerimistehingud on planeeritud Majandus- ja Kommunikatsiooni valitsemisala eelarvesse. Finantseerimistehinguna kajastatakse vedelkütusevaru Eestisse roteerimist (13 mln eurot), riigi keskse gaasivaru moodustamist (170 mln eurot) ning osaluse omandamist Elering AS poolt LNG terminali opereerivas ettevõttes (kuni 30 mln eurot).

Lisaeelarve meetmete mahtude jaotusest

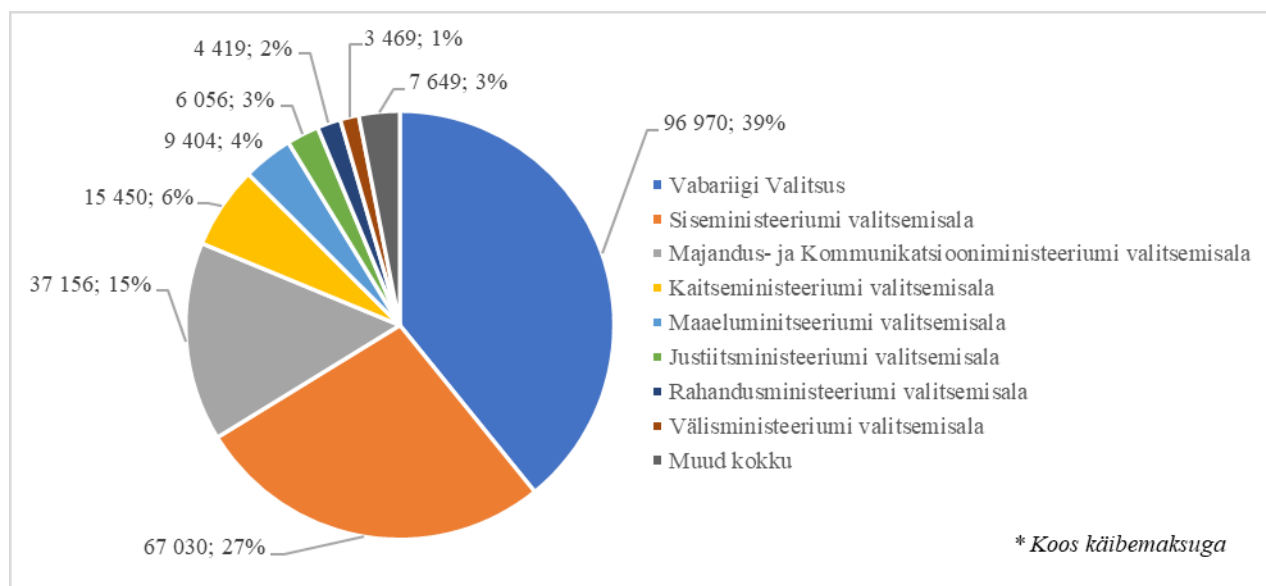
Lisaeelarve vahendid jaotuvad üpris võrdselt kolme meetme vahel (vt Joonis 2).

Joonis 2. Lisaeelarve vahendite jaotus lisaeelarve meetmete lõikes, tuhat eurot

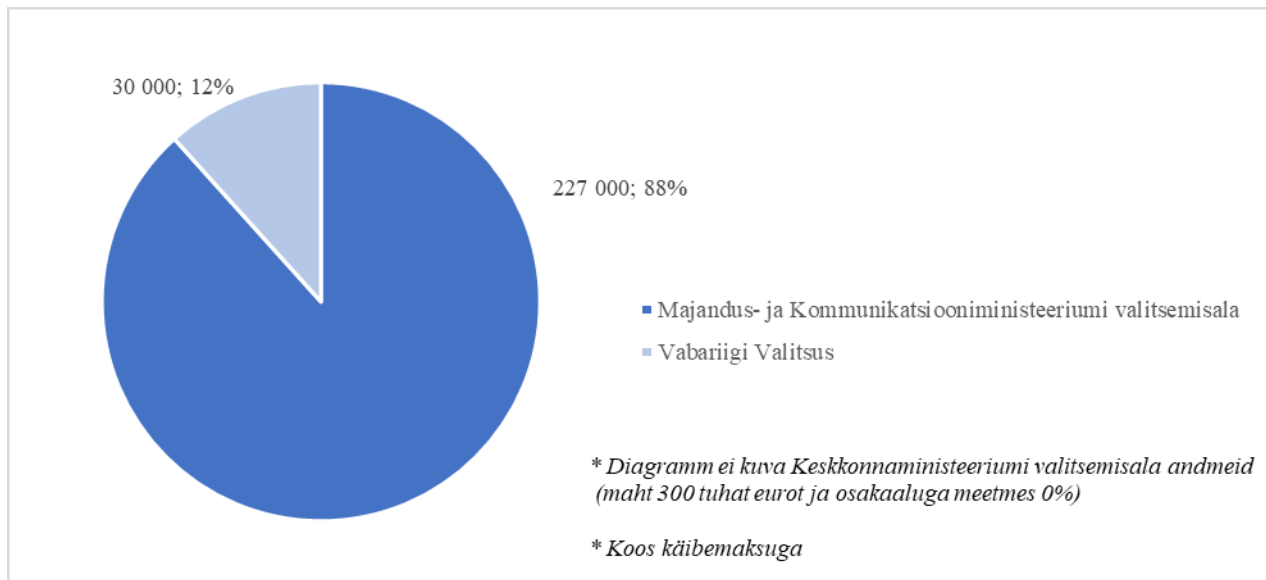
Enamik meetme **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine** vahenditest (81%) jaotub Vabariigi Valitsuse ning Siseministeeriumi ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalade vahel (vt Joonis 3).

Joonis 3. Lisaeelarve meetme "Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine" vahendite jaotus, tuhat eurot

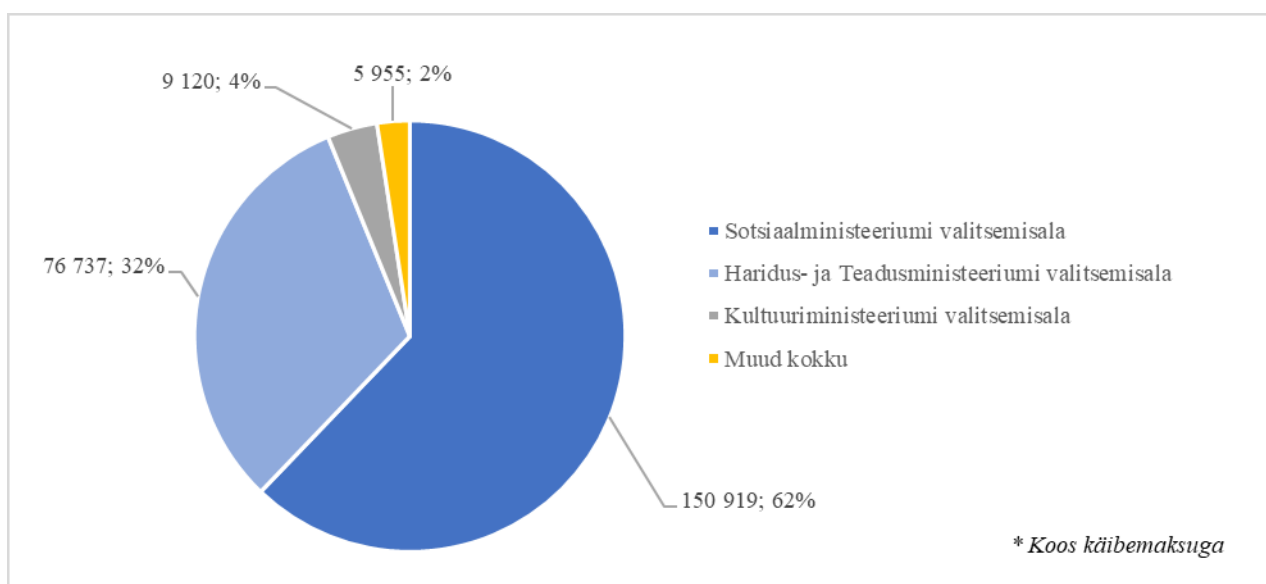
Peaaegu kogu meetme **Energiajulgeolek** vahendid on jaotunud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala ja Vabariigi Valitsuse vahel (vt Joonis 4).

Joonis 4. Lisaeelarve meetme "Energiajulgeolek" vahendite jaotus, tuhat eurot

Meetme **Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv** lisaeelarve maht suures osas (94%) jaotub Sotsiaalministeeriumi ja Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalade vahel (vt Joonis 5).

Joonis 5. Lisaeelarve meetme "Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv" vahendite jaotus, tuhat eurot

2. Riigikogu

Riigikogule eraldatakse lisaeelarvega vahendeid **Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamiseks 0,71 mln eurot**.

Need vahendid on ette nähtud küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta Riigikogu Kantselei riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 9. Riigikogu, tuhat eurot](#)

3. Vabariigi Presidendi Kantselei

Vabariigi Presidendi Kantseleile eraldatakse lisaeelarvega vahendeid **Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamiseks 0,36 mln eurot**.

Need vahendid on ette nähtud küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta Vabariigi Presidendi Kantselei riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 10. Vabariigi Presidendi Kantselei, tuhat eurot](#)

4. Riigikohus

Riigikohtule eraldatakse lisaeelarvega vahendeid **Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamiseks 0,01 mln eurot**.

Need vahendid on ette nähtud küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta Riigikohtu riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 11. Riigikohus, tuhat eurot](#)

5. Vabariigi Valitsus

Vabariigi Valitsusele lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on **147,3 mln eurot**, mis rakendub meetmetes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine** (96,9 mln eurot, 65,8% Vabariigi Valitsuse eelarvest), **Energiajulgeolek** (30 mln eurot, 20,4% Vabariigi Valitsuse eelarvest), **Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv** (5,7 mln eurot, 3,9% Vabariigi Valitsuse eelarvest) ning millele lisanduvad **Maksutuludest sõltuvad kulud** (14,7 mln eurot, 9,9% Vabariigi Valitsuse eelarvest).

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

68,4 mln eurot planeeritakse Vabariigi Valitsuse sihtotstarbeta reservi suurendamiseks erakorraliste ja kiireloomuliste kulutuste katmiseks. Kuna olukord on pidevas muutumises, siis kõiki lisaeelarvega kaasnevaid vajadusi on keeruline valitsemisalade lisaeelarvetes koheselt ette näha. Valitsuse reservis on selliste kulutuste katmiseks tagatud paindlikkus.

28,6 mln eurot eraldatakse toimetulekutoetuseks sh:

- Ukraina sõjapõgenikele makstav kulu 22,3 mln eurot,
- Eesti elanikonnale makstav lisakulu 6,3 mln eurot.

Tegevus sisaldab toimetulekupiiri tõusu 50 eurot (150-lt 200-le eurole), eluasemelaenu arvestamist toetuse määramisel (alates 1. juulist) ning korralduskulusid. Arvestatud on 21 834 leibkonnaga, sh 10 275 sõjapõgenike leibkonnaga.

Lisaks nähakse meetmega ette võimalus sotsiaalhoolekande seaduses juba sätestatud toimetulekutoetuse arvestuses eluasemekulude hulgas arvesse võtta kuni kuuel kuul kalendriaastas ka eluaseme soetamisega seotud laenu tagasimakseid (laenu põhiosa, intresse ja kohustusliku eluasemekindlustuse makset) võttes arvesse seaduses sätestatud tingimusi ja KOV sätestatud eluasemekulude piirmäärasid. Meetmega toetatakse eluaseme soetamiseks laenu võtnud peresid sarnastel alustel nende peredega, kes tasuvad igakuiselt eluaseme kasutamise eest üüri, vähendades nii majanduslike raskuste ulatust (sh täiendavate võlgnike lisandumist) ja vältides eluaseme kaotamist.

Energiajulgeolek

30 mln eurot planeeritakse Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliselt ühekordseks toetuseks pensionäridele ja lastega peredele sh:

- ca 13 mln eurot lastega peredele,
- ca 17 mln eurot pensionäridele.

Toetus on kavas välja maksta novembrikuus ning see on suunatud kahe kõige haavatavama grupi toime tulemise toetamiseks. Lastega peredele makstakse toetust 50 eurot peres kasvava lapse kohta. Pensionäridele mõeldud toetus hõlmab kõiki vanaduspensionäre ning toitjakaotuspensionari saajajd ja töövõimetuspensionäre.

Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv

5,45 mln eurot planeeritakse Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliselt KOV-idele Ukraina sõjapõgenike vältimatu abi ja majutamiskulude hüvitamiseks.

0,23 mln eurot eraldatakse KOV-idele riiklike rahvastiku toimingute ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamiseks. Kulude maht kasvab seoses Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmisega, nendele isikukoodide loomise ja väljastamise ning muude rahvastikutoimingute tegemisega.

Maksutuludest sõltuv kulu

14,7 mln eurot on KOV-idele edasiantava üksikisiku tulumaksu suurenemise mõju seoses lisaeelarvesse planeeritud meetmete rakendamisega.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta Vabariigi Valitsuse riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 12. Vabariigi Valitsus, tuhat eurot](#)

6. Riigikantselei haldusala

Riigikantseleile lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on **1,51 mln eurot**, mis rakendub meetmes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine** ja jaguneb järgmisteks tegevusteks:

- Üleriigilise küberturvalisuse ja IKT süsteemide kerksuse kiireloomuliseks tõstmiseks **0,16 mln eurot**;
- Küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks **0,37 mln eurot**;
- Ühiskonna sidusust suurendavateks tegevusteks **0,25 mln eurot**;
- Arvamusuuringute sageduse suurendamiseks ja täiendavaks seirevõimekuseks **0,11 mln eurot**;
- Meediakirjaoskuse edendamiseks **0,32 mln eurot**;
- Riigikantselei kriisijuhtimise tugevdamiseks ning CREVEX2023 toimepidavuse õppuseks **0,30 mln eurot**.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta Riigikantselei riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 13. Riigikantselei haldusala, tuhat](#) eurot

7. Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala

Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalale lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on **77,2 mln eurot** sh **Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetmesse** suunatakse **0,5 mln eurot** (0,6 % valitsemisalale eraldatud eelarvest) ning **Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduvaks meetmeks** eraldatakse **76,74 mln eurot** (99,4 % valitsemisalale eraldatud lisaeelarvest).

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

Tegevuse **Küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks** eraldatakse **0,5 mln eurot**, mis hõlmab Haridus- ja Teadusministeeriumis Küberturvalisuse seadusega seotud turvalahenduste haldamist, veebirakenduste töökindluse tõstmist sh prioriteetsete infosüsteemide turvalisuse seisu ja turvavigade parandamise monitooringu teenuse arendamist ning tulemüüride ja koormusjaoturite soetust.

Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv

Keeleõpe ja lõimumine

Eesti keele õppega seotud tegevusteks (keelekümbeluse täiendavad tegevused, keeleõppe laagrid) eraldatakse **6,54 mln eurot**. Keelekümbeluse täiendavad tegevused - arendatakse keeleõppealast pädevust ja koolitusvõimekust. Toetatakse koole ja lasteaedu eesti keelest erineva emakeelega lapse eestikeelse õppe läbiviimisel. Uussisserändaja keeleõppetoetus, muukeelse lapse keeleõppetoetus eesti õppekeelega koolis, keelekümbelustoetus. Eesti keele õpet toetavad suvised noortelaagrid - tegevus hõlmab eesti keele õpet toetavat suvist laagritegevust Eesti ja Ukraina päritoluga noortele. Ukraina ja Eesti noorte omavaheliste sõprussuhete soodustamiseks ja eestikeelse suhtlusjulguse arendamiseks komplekteeritakse laagrivahetused põhimõttel, et Ukraina noored moodustavad 50% laagrivahetuse täituvusest ning ülejäänud 50% on eesti keelt kõnelevad noored. Laagrite sihtgruppi kuuluvate noorte osakaal Ukraina sõjapõgenike koguarvuks (aluseks võetud 50 tuhat põgenikku, osakaal arvestatud PPA 25.03.2022. a põgenike vanuselise jaotuse andmete põhjal) on 19 208, kellest 25%-le planeeritakse võimaldada osalemist laagritegevustes.

Täiskasvanute eesti keele õpetajate täiendavaks koolitamiseks eraldatakse **0,14 mln eurot**. Tegevus hõlmab eesti keele õpetajate koolitamist. Tartu Ülikooli eesti keele õpetaja mikrokraadi andmise hind on arvestuslikult 700 eurot õpetaja kohta, arvestatud on 200 õpetaja koolitamisega.

Keelekliki e-õppe kursuse loomine ukraina keeles algajatele (0-A2) arendamiseks suunatakse **0,25 mln eurot**. Arendus näeb ette uue keele baasil grammatikate kirjeldamist nii, et need selgitaksid vastava keele rääkijale eesti keele omapärasid ja aitaksid luua seoseid ning näha erisusi kahe keele vahel. Luuakse uus eestikeelne stsenaarium koos ekraanile minevate tekstide, animatsioonide kirjeldamise, uue keele eripärade arvestamisega koos visuaalse lahendusega.

Haridus

Alushariduses täiendavate kohtade loomiseks, mis moodustavad 10% Ukraina sõjapõgenike koguarvust (aluseks võetud 50 tuhat põgenikku), eraldatakse **16,26 mln eurot**. Ühe lapse koha kogumaksumus kuus on 465 eurot ning rahastamine aluseks on Eesti Hariduse Infosüsteemi kantud Ukraina märkega sõjapõgenikest laste andmed (eralastehoidude laste andmed arvestatakse omavalitsuste esitatud andmete alusel). Lapsepõhine pearaha sisaldab muuhulgas õpetajate ja teiste töötajate tööjõukulu, õppevahendeid.

Täiendavad koolikohad üldhariduses moodustavad 25% põgenike koguarvust (aluseks 50 tuhat põgenikku), milleks eraldatakse **44,88 mln eurot**. Ühe õpilaskoha maksumus kuus on 506 eurot. Õpilaskoha maksumus sisaldab muuhulgas õpetajate, direktori ja teiste töötajate tööjõukulu, õppevahendeid, õppehoone ülalpidamiskulusid, kohanemistasu ja keeleõppe (96 eurot ühe õpilase kohta ühes kuus) kulusid.

Kõrghariduses tekkivate vajaduste rahastamiseks eraldatakse **2,5 mln eurot**, mille tegevuse kulu on arvestuslikult 5000 eurot aastas ühe üliõpilase kohta (2022. aasta lisaeelarvesse on arvestatud 50% vajadusest). Arvestus on indikatiivselt tehtud 1000 üliõpilase kohta. Summa sisaldab mh tasulise õppe maksumuse hüvitamist ülikoolidele, täiendavate õppekohtade loomist tasuta õppes, riigikeele süvaõppe pakkumist, vajadusel stipendiumide maksmist.

Täiendavad koolikohad kutsehariduses moodustavad 5% Ukraina sõjapõgenike koguarvust (aluseks 50 tuhat põgenikku), milleks eraldatakse **6,17 mln eurot**. Ühe koolikoha keskmine arvestuslik maksumus on kuus 353 eurot, mis sisaldab õpetajate jt kooli töötajate tööjõu- ning koolituskulusid, õppevahendeid, koolihoonete halduskulusid, koolilõuna toetust, õppetoeusi ja muid õpet toetavate tegevuste rahastamist. Tegelik rahade eraldamine koolidele arvestab õppekavade maksumust, millele põgenikud õppima asuvad ja teisi vajaduspõhiseid kulusid.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 14. Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

8. Justiitsministeeriumi valitsemisala

Justiitsministeeriumi valitsemisalale eraldatud vahendite maht on **6,1 mln eurot** (sh 1 mln eurot käibemaks), mis rakendub meetmes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine**.

Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetmesse planeeritud **5,1 mln eurot** (83,7% valitsemisalale eraldatud lisaeelarvest) suunatakse vanglate varustusele ja relvastusele ning vanglate toimepidevusele. Summa sisaldab nii investeeringuid vanglate turvalisemaks muutmiseks ja toimepidevuse tagamiseks kui ka majandamiskulusid.

Meetmesse planeeritud **0,2 mln eurot** (2,9% valitsemisala eelarvest) eraldatakse Riigi Teataja väljaandmise tagamiseks võrguhäirete korral ning kohtu ja prokuratuuri võimekuse tõstmisele, eesmärgiga luua võimekus kohtunikele ja prokuröridele kiiremate menetluste läbiviimiseks ka väljaspool tavapärasest töökeskkonda.

Meetmesse planeeritud **0,8 mln eurot** (13,4% valitsemisala eelarvest) on küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 15. Justiitsministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

9. Kaitseministeeriumi valitsemisala

Kaitseministeeriumi valitsemisalale 2022. aasta lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on kokku **15,66 mln eurot** (13,05 mln eurot, millele lisandub arvestuslikuna käibemaksukulu 2,61 mln eurot). Lisaeelarvega eraldatud vahendid rakenduvad 98,6% osas Vabariigi Valitsuse lisaeelarve meetmes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine** ning 1,4% osas meetmes **Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv**.

Vahendid jagunevad majandamiskuludeks (6,39 mln eurot, 40,8%) ja investeeringuteks (6,67 mln eurot, 42,6%) ning käibemaksuks (2,61 mln eurot, 16,7%).

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamisse suunatakse lisaeelarvest **15,45 mln eurot** järgmisteks tegevusteks:

- **Täiendavateks liitlaste kohalolekuga** seotud investeeringuvajadusteks suunatakse **8 mln eurot** majutushallide, sanitaarruumide ja parkimisalade rajamise alustamiseks ning Ämari lennubaasis parendustööde tegemiseks. Liitlaste kohaloleku tugevdamiseks planeeritud investeeringud kajastuvad liitlaste taristu investeeringutena (6,67 mln eurot) ning seonduv käibemaks (1,33 mln eurot) kajastub Kaitseministeeriumi valitsemisala investeeringute käibemaksuna.
- **Sõjalise kaitsevõime tugevdamiseks** suunatakse **7,45 mln eurot**, mis kulub tankitõrjevõime tugevdamisele. Soetused kajastuvad kaitseotstarbelise erivarustuse kuludena (6,21 mln eurot) programmi tegevustes „Väeloomed: muud üksused“ (5,59 mln eurot) ning „Kaitsevalmidus“ (0,62 mln) ning seonduv käibemaks 1,24 mln eurot kajastub Kaitseministeeriumi valitsemisala kulude käibemaksuna.

Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv

Sõjapõgenikega seonduvateks kuludeks suunatakse lisaeelarvest Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele kokku **0,21 mln eurot**, millega kohandatakse Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse objekte sõjapõgenike majutuseks – remonditakse ruumid ning soetatakse ruumide väljaüürimiseks vajalikku inventari ja mööblit. Samuti kaetakse lisaeelarve vahenditest sõjapõgenike majutamisega kaasnevad haldus- ja tarbimisteenuste kulud. Põgenikega seotud kulud 0,18 mln eurot kajastuvad programmi tegevuses „Riigikaitseinvesteeringute korraldus“, seonduv käibemaks 0,04 mln eurot kajastub Kaitseministeeriumi valitsemisala kulude käibemaksuna.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 16. Kaitseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

10. Keskkonnaministeeriumi valitsemisala

Keskkonnaministeeriumi valitsemisalale lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on **1,02 mln eurot**, mis rakendub kahes meetmes: **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine** summas **0,72 mln** (71% valitsemisala eelarvest) ja **Energiajulgeolek** summas **0,3 mln** (29% valitsemisala eelarvest).

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetme **0,72 mln eurot** lisaeelarvega eraldatud mahust läheb Keskkonnaministeeriumi küberturbevõimekuse tõstmiseks. Planeeritud kulud lisaametikohtadele 24/7 reageerimise võimekuse ja infoturbe personali kasvatamiseks, küberturbe alaste koolituste läbiviimiseks, andmete varundamise, logi – ja monitooringusüsteemi täiendamiseks ning IT teenuste dokumentatsiooni inventeerimiseks ja uuendamiseks.

Energiajulgeolek

Energiajulgeoleku meetme **0,3 mln eurot** lisaeelarvega eraldatud mahust on planeeritud tuumajaama teemalise aruande valmimise kiirendamiseks. Selleks kaardistatakse riigis vajaminevad kompetentsid ja regulatiivne raamistik ning tagatakse vajalik õigusloome võimekus, et valmistada ette õigusaktid ja tuumaseaduse eelnõu koos seletuskirjaga. Tegemist on ühekordsete kuludega.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

· LISA 2, [Tabel 17. Keskkonnaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

11. Kultuuriministeeriumi valitsemisala

Kultuuriministeeriumi valitsemisalale lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on **11,8 mln eurot**, millest **2,2 mln eurot** suunatakse **Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamiseks**, ning **9,1 mln eurot** on **Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduvad kulud**. Kultuurkapitali eraldis suureneb **0,5 mln euro** võrra.

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

Vabariigi Valitsuse 2022 lisaeelarve laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise kulud jagunevad Kultuuriministeeriumil kahe tegevuse vahel.

0,5 tuhat eurot suunatakse **katkematu raadioetri arendamiseks**. Tegevus on ette nähtud Rahvusringhäälingu uudiste toimetusele päevakajaliste sündmuste kajastamiseks, välispoliitika- ja erisaadete toimetajate ja ajakirjanike töötasude maksmiseks.

Küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks on ette nähtud **1,7 mln eurot**. Tegevus seisneb Rahvusringhäälingu teenuste vastavusse viimises Küberturvalisuse seadusega.

Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv

Vabariigi Valitsuse 2022 lisaeelarve sõjapõgenikega seonduvad kulud jagunevad Kultuuriministeeriumil kahe tegevuse **kohanemisprogrammi** ja **eesti keele õppe** vahel. Kohanemisprogrammi elluviimiseks on ette nähtud **4,6 mln eurot** ja eesti keele õppe pakkumiseks **4,5 mln eurot**.

Kohanemisprogrammi tegevuse kulude arvestus on tehtud 20 000 inimese kohta. Ühe inimese praegune maksumus on 225 eurot. Praegu olemasolevate lepingute alusel suudetakse pakkuda tavarände raames saabunutele kuni 1000 kohanemisprogrammi koolitust ja ajutise kaitse saajatele kuni 200 koolitust. Ülejäänud kulu tekkimise eelduseks on uute hankelepingute sõlmimine või koolituste lisatellimused.

Kohanemisprogrammiga on seotud andmevahetuslahenduse ja veebiportaali "*Settle in Estonia*" toimepidevuse tagamine ning arendus. 0,1 mln eurot on ette nähtud kahe arendaja töötasuks koos maksudega.

Eesti keele õppe tegevuste arvestus on tehtud 10 000 inimese kohta. Ühe inimese: A1 keeletaseme saavutamise maksumus on 450 eurot. Keeleõppe pakkumiseks on kavas sõlmida uued hankelepingud või teha lisatellimused.

Kui haridus- ja teadusministeerium panustab lisaeelarve meetmetes õpetajate koolitusse ja formaalharidussüsteemis õppivate laste-noorte eesti keele õppesse, siis kultuuriministeeriumi kavandatavad keeleõppe tegevused on suunatud täiskasvanutele.

Aktsiisimaksude tulude suurenemisest tulenevalt suunatakse Kultuurikapitalile 0,5 mln eurot.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 18. Kultuuriministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

12. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalale eraldatakse lisaeelarvega **Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise ja Energiajulgeoleku** meetmeteks **264,2 mln eurot** (sh 2,1 mln eurot käibemaks).

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetmesse planeeritud **37,2 mln eurot**. See suunatakse Eesti ühe kuu teraviljavaru (0,45 mln eurot) moodustamiseks, vedelkütusevaru Eestisse roteerimiseks (13 mln eurot) ning üleriigiliseks küberturvalisuse ja IKT süsteemide kerksuse kiireloomuliseks tõstmiseks (23,7 mln).

Riigi tegevusvarud moodustab AS Eesti Varude Keskus. 0,45 mln euro ulatuses moodustatakse elanikkonna tarbeks ühe kuu riigi teraviljavaru - koguseliselt umbes 7500 tonni teravilja delegeeritud varuna toidujulgeoleku suurendamiseks säilitamaks tootmisvõimekust ka kriisiolukorras. Vahendid suunatakse AS-ile Eesti Varude Keskus sihtotstarbelise tegevustoetusena.

13 mln euro ulatuses tehakse sissemakse AS-i Eesti Varude Keskus aktsiakapitali, et roteerida Eestisse riigi kütusevaru (lennukikütus, diislikütus, mootoribensiin) võimaldamaks kriisiolukorras kiiret kütuse kasutuselevõttu.

Üleriigiliseks küberturvalisuse ja IKT süsteemide kerksuse kiireloomuliseks tõstmiseks eraldatud vahendeid summas 23,7 mln eurot plaanitakse kasutada investeeringuteks ja tegevuskuludeks järgmiselt:

- 15,4 mln eurot riigi keske küberturvalisuse taseme tõstmiseks, sh riigi oluliste veebide kaitsmiseks, riigivõrgu ja internetiühenduse toimepidevuse tõstmiseks, kesksete töökohateenuste turvalisuse taseme tõstmiseks, keske turvatestimise tõhustamiseks ning riigi keske küberturvalisuse juhtimise täiustamiseks;
- 1,2 mln eurot meediakanalite ja raadioetri seire tõhustamiseks, et tuvastada nende kaudu toimuvaid küberründeid või ebaseaduslikku sisu;
- 0,2 mln eurot satelliitandmeside toimepidevuse tõstmiseks;
- 0,3 mln euro ulatuses tõstetakse avalikkuse teadlikkust küberruumi ohtudest eesmärgiga suurendada elanikkonna kerksust;
- 1,2 mln eurot riigi toimimise ja järjepidevuse tagamiseks oluliste andmete varundamise laiendamiseks väljaspool riigi territooriumit;
- 4 mln eurot valimiste küberturvalisuse tagamiseks ning valimiste infosüsteemide arendamise tõhustamiseks;
- 1,4 mln eurot riigi turvalise telefoniside arendamiseks.

Energiajulgeolek

Energiajulgeoleku meetmesse on planeeritud **227 mln eurot**. See suunatakse riigi keske gaasivaru moodustamiseks (kuni 170 mln eurot), energiasäästuks ja investeeringuteks väikelahendustesse (19 mln eurot), investeeringuteks energiaühendustesse (8 mln eurot) ning osaluse omandamiseks Elering AS poolt LNG terminali opereerivas ettevõttes (kuni 30 mln eurot).

1 TWh väljaostetud gaasivarust moodustatava riigi keske gaasivaru moodustamiseks eraldatakse 170 miljonit eurot. 1 TWh moodustab umbes 20% Eesti aastasest tavatarbimisest. Gaasivaru saab

hädaolukorras müüa AS Eesti Varude Keskus süsteemihaldurite vahendusel selleks soovi avaldanud bilansihalduritele kehtiva turuhinna alusel vastavalt Vabariigi Valitsuse varu kasutuselevõtu otsusele. Gaasivaru haldamise esimese aasta kulud kaetakse lisaeelarvest, edaspidi bilansihalduritele rakendatavast varumaksest. Gaasivaru moodustatakse Läti Vabariigi territooriumile. Nimetatud summa ulatuses tehakse sissemaks AS Eesti Varude Keskus aktsiakapitali.

19 mln eurot on kavandatud suunata investeeringutoetusteks väikeelamute energiasäästu ja -tõhususe suurendamise eesmärgil. Energiatõhususe parandamine ja taastuenergia lahenduste loomine on oluline, et vähendada energiakulu ning fossiilse energia importi. Rekonstrueerimisel toetatakse taastuenergia tootmiseseadmete paigaldamist, samuti seadmeid energia muundamiseks, tarbimiskoormuse juhtimiseks või energiatoodangu salvestamiseks.

8 mln euro ulatuses kavandatakse investeeringutoetusi elektri jaotusvõrku taastuenergia tootmiseseadmete ühendamise võimekuse suurendamiseks. Nende vahenditega kaasrahastatakse jaotusvõrgus taastuenergia tootmiseseadmete liitmiseks tehtavaid investeeringuid, mille tulemusena suureneb kaasrahastatud investeeringute piirkonnas võimekus taastuenergia tootmiseseadmeid võrguga liita ning vähenevad liituda soovijate kulud.

Kuni 10 mln ulatuses võib Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teha sissemaks Elering AS-i aktsiakapitali, et see võiks omandada osaluse LNG-terminali opereerivas ettevõttes. Aktsiakapitali suurendamine peab olema seotud vaid osaluse omandamisega ja 10 miljonit eurot ületavast sissemaksest tuleb eelnevalt teavitada Vabariigi Valitsust.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 19. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

13. Maaeluministeeriumi valitsemisala

Maaeluministeeriumi valitsemisalale eraldatud vahendite maht on **9,5 mln eurot** (sh 0,05 mln eurot käibemaks), mis rakendub meetmetes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine** ja **Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv**.

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetmesse planeeritud **9,1 mln eurot** suunatakse toidu varustuskindluse tagamiseks ja toetatakse põllumajandussektori toimetulekut energiakriisi ja Ukraina sõjaga kaasnevate mõjudega. Kogusummast 5,1 mln moodustab toetus põllumajandussektorile ja 4 mln riigiabi põllumajandus-, kalandus ja vesiviljelussektorile nendes sektoris Ukraina sõja mõjudega toimetulemiseks.

23. märtsil 2022 otsustas Euroopa Komisjon toetada Eesti põllumajandussektorit 2,6 mln euroga, millele lisab Eesti riik omalt poolt maksimaalses võimalikus summas täiendavalt 5,1 mln eurot (200% summast). Põllumajandustootjatel on võimalus saada toetust, kui nad tegelevad ühe või mitme järgmise tegevusega nende eesmärkide saavutamiseks: ringmajandus, toitainete majandamine, ressursside tõhus kasutamine ning keskkonna- ja kliimasõbralikud tootmismeetodid.

Sõda Ukrainas ja energiakriis avaldavad suurt mõju põllumajandussaadustele ja tootmissisenditele (teravili, loomasööt, gaas, väetiste pakkumine), tuues kaasa energia ja söödahindade kasvu. Samal ajal tõusevad põllumajandussaaduste hinnad aga oluliselt aeglasemalt kui sisendite hinnad. Ka taimekasvatuse on silmitsi kiire sisendite hinnatõusuga, väetiste pakkumine on oluliselt vähenenud, sealjuures sõltume Venemaa turust 67% ulatuses Taimekasvatuse sisendikulu kandub omakorda üle loomakasvatusele. Kallima hinnaga ostetakse vähem väetiseid ning loomasöödas asendatakse kallimaid energiarikkamaid komponente odavamatega, mis omakorda vähendavad saagikust ja toodangut. Eesti põllumajandustoodangu väärtus ilma toetusteta ei kata tootmiseks vajalikke kulusid ja praeguste hinnaarengute juures see suhtarv halveneb veelgi.

4 mln euroga antakse põllumajandus-, kalandus ja vesiviljelussektorile riigiabi tulemaks toime Ukraina sõja mõjudega sektoritele. Töötatakse välja riigiabi raamistikuga kooskõlas olevad toetusmeetmed sektori toetamiseks.

Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetmesse planeeritud **0,3 mln** (2,5% valitsemisalale eraldatud lisaelarvest) on küberturbevõimekuse kiireloomulise tõstmise tagamiseks. Lisavahendid panustavad programmide „Põllumajandus, toit ja maaelu“ ja „Kalandus“ eesmärkide saavutamiseks.

Sõjapõgenikega esmaste vajadustega seonduv

Sõjapõgenikega seonduvas meetmes planeeritud **0,1 mln euroga** (0,5% valitsemisalale eraldatud lisaelarvest) toetatakse marutaudi ohu riskide maandamist. Lisavahendid panustavad programmi „Põllumajandus, toit ja maaelu“ tegevuse „Loomatervis“ eesmärgi saavutamisesse. Ukrainast liiguvad koos põgenikega ka nende lemmikloomad, mis toob paratamatult kaasa ka suurema ohu haiguste, sh marutaudi levikuks. Põllumajandus- ja Toiduamet on välja töötanud korra, mille puhul sõjapõgenik teavitab Põllumajandus- ja Toiduametit riiki tulnud lemmikloomast ning seejärel teostatakse sihtkohas vajalikud menetlused (looma märgistamine, registreerimine, vaktsineerimine marutaudi vastu, näidustusel mingiks perioodiks isoleerimine), mis lõppkokkuvõttes võimaldavad looma vaba liikumist nii riigi siseselt kui ELis tervikuna. Marutaudi ohuga seotud kulud on trükiste, tõlgete ja üldise informeerituse korraldamine ning lemmikloomade kontrollimise, kiibistamise ja vaktsineerimisega seotud toimingud.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 20. Maaeluministeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

14. Rahandusministeeriumi valitsemisala

Rahandusministeeriumi valitsemisalale lisaeelarvega eraldatud kulude ja investeeringute maht on **4,4 mln eurot**, mis rakendub täies mahus meetmes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine** järgmiselt:

- **3,0 mln eurot** on planeeritud tolli IT süsteemide täiendamiseks seoses sanktsioonide rakendamisega kaubaveole ja heidutushoiakute tõhustamisega parandamaks julgeoleku koosvõimet Eestis, Balti riikides ja EU üleselt.
- **1,0 mln eurot** on planeeritud küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks, sh küberturbe organiseerimise ja ülevaatlikuse parendamiseks, privilegieeritud õiguste kasutuse järelvalveks, IT teenuste ja ärirakenduste kaitse- ja seiremeetmete rakendamiseks ning arendustegevuste väljundi operatiivsemaks turvatestimiseks.
- **0,2 mln eurot** on planeeritud tollikontrolliga seotud täiendavate tööjõukulude katmiseks seoses sisepiiril kontrolli taastamise ja sanktsioonide jõustumisega kaubaveole.
- **0,1 mln eurot** on planeeritud ajakirjandusväljaannete madalama käibemaksumäära rakendamise IT arenduskuludeks.
- **0,1 mln eurot** on planeeritud käsiraadiojaamade soetamiseks operatiivse ja turvalise side tagamiseks.

Lisaeelarves on Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamiseks ette nähtud erimärgistatud diislikütuse aktsiisimaksu määra langetamine Euroopa Liidus lubatud miinimumtasemeni. See meede mõjutab aktsiisimaksutuluseid **5,3 mln eurot** ja käibemaksutuluseid **1,0 mln eurot**. Arvestatud on ka infosõja olukorras tegutsevate ajakirjandusväljaannete müügile kohalduva madalama käibemaksumääraga (5%), mille mõju tuludele on **1,7 mln eurot**.

Lisaeelarves ette nähtud kulud ja investeeringud mõjutavad maksude laekumist. Arvestatud on järgmiste lisalaekumistega:

- sotsiaalmaks **40,21 mln eurot**
- üksikisiku tulumaks **18,56 mln eurot** (millest kohalikele omavalitsustele edasiantav osa on 14,65 mln eurot)
- juriidilise isiku tulumaks **0,73 mln eurot**
- käibemaks **66,92 mln eurot**
- aktsiisimaks **22,43 mln eurot**.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 21. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

15. Siseministeeriumi valitsemisala

Siseministeeriumi valitsemisalale lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on **67,0 mln eurot** (sh käibemaks), mis rakendub täies mahus meetmes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine**.

37,7 mln eurot on planeeritud Ukraina sõjapõgenikega otseselt seotud kulude katmiseks. Sellest on planeeritud vahendid piirivalve tugevdamiseks ja sisejulgeoleku tagamiseks, Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmiseks ning kriisijuhtimiseks ja -kommunikatsiooniks. Lisaeelarvet kasutatakse sõjapõgenike vastuvõtmiseks piiril, menetlustoimingute tegemiseks Pärnu ja Tartu vastuvõtupunktides, saabujatele isikukoodide loomiseks, Ukraina sõjapõgenike kaasamiseks vabatahtlike tegevusse, kriisistaabi tegevusteks. Arvestuste aluseks on võetud 50 000 sõjapõgeniku saabumine.

26,7 mln eurot on planeeritud elanikkonnakaitse ja kriisideks valmisoleku tõstmiseks. Sellest on planeeritud arendada ohuteavitust, tugevdada päästevõimekust, ulatusliku evakuatsiooni- ja varjumisvõimekust, tõsta Politsei- ja Piirivalveameti eriettevalmistuse võimekust. Nimetatud tegevustest on investeringutena planeeritud 15,1 mln euro ulatuses soetusi ning arendustegevusi.

2,0 mln eurot on planeeritud digivaldkonna arendamiseks, sh küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks ja eID alternatiivsete teenusepakkujate hankimiseks.

0,6 mln eurot on planeeritud Siseministeeriumi varuasukohta alternatiivse energialahenduse ja riigisaladuse töötlemise võimekuse tagamiseks.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 22. Siseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

16. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala

Sotsiaalministeeriumi valitsemisalale lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on **192,78 mln eurot**. Sotsiaalministeerium on valitsemisaladest kõige enam seotud Eestisse jõudvate sõjapõgenike toimetamise korraldamisega. Kunagi varem ei ole Eesti sedavõrd suures mahus sõjapõgenikele varju ja turvalist peatuspaika pakkuma pidanud, kui Venemaa alustatud Ukrainavastase sõja tulemusel. Ka lisaeelarve heakskiitmise hetkel on keeruline prognoosida, kui paljud sõjapõgenikud vajavad 2022. aastal Eesti riigipoolseid teenuseid ja tuge. Kuna sõjapõgenike vastuvõtmisel on Eesti inimesed, kodanikuühiskond ja ettevõtted olnud erakordselt toetavad ja reageerinud kiiresti, on paljud Eestisse jõudnud sõjapõgenikud leidnud nii öömaja kui võimalusel ka tööalase rakenduse iseseisvalt.

Laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetmetesse suunatakse lisaeelarvega **1,64 mln eurot** ning **Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduva** meetme vahenditeks **150,9 mln eurot**.

Lisaks on arvestatud **40,22 mln eurot täiendavateks pensionikuludeks ja ravikindlustuse seadusest tulenevateks kohustusteks suurenevast sotsiaalmaksu laekumisest**.

Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine

1,64 mln eurot laiapindse julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamise meetmes, (sh meetme kulud 1,37 mln eurot ja käibemaks 0,27 mln eurot) on kajastatud IKT küberturbevõimekuse tõstmisega seotud kulud.

Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv

Rahvusvahelist kaitset toetavad meetmed 83,08 mln eurot jagunevad järgmisteks tegevusteks:

- **44,29 mln eurot** öömaja andmine, sh esmased investeeringud peatumiskohtade ettevalmistamiseks ja majutamise korraldamiseks.

Ukraina sõjapõgenikele öömaja andmises on kajastatud ajutisele ja pikaajalisele majutamisele suunamist, sh majutuspindade leidmist, ettevalmistamist, korrastamist jms kulusid. Esmased investeeringud majutuskohade ettevalmistamiseks sisaldavad inventari ja investeeringuid (sh hädavajaliku mööbli hankimist ja ruumide parendusremonti).

- **8,07 mln eurot** koordinaatorite kulud vastuvõtupunktides ja majutuskeskustes.

Vastuvõtupunktid on loodud eesmärgiga selgitada välja põgenike abivajadused võimalikult vahetult Eestisse saabumisel, viia läbi esmased toimingud (sh ajutise kaitse menetlus) ning suunata ajutise kaitse taotlejad/saanud riigipoolsesse majutusse (majutuskeskused), kui selleks on vajadus. Samuti tehakse vastuvõtupunktis kindlaks inimese esmased baasvajadused (rõivad, ravimid, toitlustus jms) ning tagatakse nende olemasolu. Vastuvõtupunktide arv on ajas varieeruv ja sõltub saabuvate põgenike arvust. Maksimaalselt oleme arvestanud kuni nelja vastuvõtupunktiga. Ühe täiskoormusel rakendatava vastuvõtupunkti kuluks kuus on arvestatud 482 292 eurot.

Majutuskeskustes (põgenikele majutusteenust pakkuvad majutusasutused), mida on 22.04.2022 seisuga kaheksakümmend, antakse sõjapõgenikul võimalus Eestis esialgseks kohanemiseks. Sõjapõgenikke informeeritakse võimalustest Eesti tööturul, haridusmaastikul ja sotsiaalvaldkonnas. Suuremates majutuskeskustes tagatakse ööpäevaringne koordinaatorite kohalolek. Väiksemates majutuskeskustes tagatakse koordinaatorite kohalolek päevasel ajal või vastavalt vajadusele. Ühe täiskoormusel rakendatava majutuskeskusega seotud koordineerivate tegevuste kuluks kuus on arvestatud 24 616 eurot.

- **1,4 mln eurot** muud kulud majutuskeskustes, need on kulud esmatarbeesemetele ja retseptiravimitele majutuskeskustes ning vastuvõtupunktides. Retseptiravimi kulu tekib enne ravikindlustuse saamist (sh ei saa retseptiravimeid osta soodushinnaga) või on seotud ravimitega, mida Eesti Haigekassa ei hüvita. Keskmiseks retseptiravimi kuluks isikule on arvestatud 12 eurot kuus. Esmatarbekulu on ühekordne keskmine kulu 25 eurot iga sõjapõgeniku kohta ning sisaldab, riideabi, hügieenitarbeid jms.

- **17,12 mln eurot** ühekordne kulu eluaseme üürilepingu sõlmimiseks üürileandjale.

Üürilepingu sõlmisega seotud kulud on ühekordsed kulud, mida hüvitatakse kehtiva seaduse alusel kuni 6 toimetulekutoetuse piirmäära ulatuses perekonna ja ühe korteri kohta. Üürilepingu sõlmimise üldkulu sees võidakse katta elamispinna kasutuselevõtmise või hädavajaliku sisustamisega seotud kulusid, mis on seotud üüripinnaga. Võttes aluseks märtsis tulnud sõjapõgenike pereliikmete arvu on arvestatud, et ühekordse üürilepingu sõlmimisega seotud kulu katmist on vaja 14 268 leibkonnale.

- **1,28 mln eurot** transport. Tegevus sisaldab puudega inimeste ja mitme lapsega pereliikmete transporti majutusasutusse või tervishoiuteenuse osutaja juurde. Saajateks on arvestatud 15% majutusasutustes olevatest inimestest võttes arvesse Ukraina sõjapõgenike profiili statistikat. Kulu on keskmiselt 28 eurot isiku kohta kalendrikuus.
- **0,44 mln eurot** Ukraina sõjapõgenike toetamine pikaajalise majutuskoha leidmisel ja uues elukohas kohanemisega.

Tegevuse eesmärk on toetada Ukraina sõjapõgenikke nii pikaajalisse majutusse liikumisel kui ka hilisemal kohanemisel. Tegevuse koordinaatorid on igas maakonnas.

- **1,46 mln eurot** tõlketeenused.

Tõlketeenuse kulude hüvitamisel kahe aasta jooksul tagatakse perekonna kohta 16 toimetulekutoetuse piirmäära ja üksikisiku puhul 8 toimetulekutoetuse piirmäära kohaliku omavalitsusele tekkinud kulude katmise Sotsiaalkindlustusameti poolt. Tõlketeenuste maksimaalne määr on 1600 eurot isiku kohta. Tõlkekuludeks on arvestatud 20 000 lapsele keskmiselt 35 eurot isiku kohta tagamaks lastele koolides vajaliku tõlke ning 15 000 täiskasvanule keskmiselt 175 eurot isiku kohta tagamaks asjaajamisega seotud tõlkekulude vajaduse. Kulud on arvestatud maksimaalmäärast väiksemad, kuna palju asjaajamist saab teha vene- või inglise keeles, mille osas ei ole vajalik tõlgi kaasamist. Tõlketeenuse alla lähevad

kõik olukorrad, mis on seotud isiku asjaajamisega kohalikus omavalitsuses, riigiasutustes, õppeasutustes ja muudes olukordades.

Sõjapõgenike esmaste vajadustega seotud muud meetmed 67,84 mln eurot sisaldavad meetme kulusid summas 66,5 mln eurot ja käibemaksu 1,34 mln eurot. Meetme kulud (käibemaksuta) jagunevad järgmisteks tegevusteks:

- **0,81 mln eurot** põgenike kriisi strateegiline juhtimine ja pikaajaline planeerimine.

Tegevus sisaldab Ukraina sõjapõgenike majutamisega seotud maaklerteenust ja Sotsiaalministeeriumi koordineerimiskulusid ning kommunikatsiooni kulusid, sh erinevaid kampaaniad, info- ja teabepäevi, audiovisuaalsete materjalide tootmist, pressikonverentside tehnilist tuge ja ülekandeteenuseid, ukrainakeelset tõlget, loovtööd, otsepostitusi.

- **1,99 mln eurot** psühhosotsiaalse toe ja vaimse tervise abi koordineerimine.

Tegevus sisaldab psühhosotsiaalse kriisiabi võimekuse tõstmist ja kriisiabi tagamist. Teenuse saajate arvuks on planeeritud 16% põgenikest. Lisaks on tegevusesse planeeritud traumatöö võimekuse tõstmine ja sõjapõgenikele sihitatud vaimse tervise abi pakkumine. Hõlmab traumatöö võimekuse kasvatamist läbi väljaõppe, hingehoiuteenuse täiendavat pakkumist ja võõrkeelsete traumasekkumiste pakkumist. Sihitatud vaimse tervise abi on arvestatud 2000 põgenikule.

- **21,1 mln eurot** tööturutoetused, mis sisaldavad:

- Töötutoetust 14,6 mln eurot, mille arvestamisel on eeldatud, et sihtrühmast 20% on tööealised, kes võtavad end töötuna arvele. Keskmine töötutoetus kuus on 292 eurot.
- Sotsiaalmaksu töötü eest 3,8 mln eurot, mille keskmine kulu ühe töötü kohta on 75,9 eurot kuus.
- Töövõimetoetust puuduva või osalise töövõime korral 2,7 mln eurot, mille arvestamisel on eeldatud, et ca 7% on Ukraina sõjapõgenikest vähenenud töövõimega isikud. Keskmine töövõimetoetus kuus on 334 eurot.

- **0,4 mln eurot** sõjapõgenike väärkohtlemise ennetamine ja tööalaste õiguste kaitse.

Seoses Tööinspektsiooni suurenenud töökoormusega, mis on tingitud tööturule lisandunud haavatavate inimeste täiendava kaitsmise vajadusest ning nende õiguste tagamiseks, on vaja tööle võtta täiendavalt 10 tööinspektorit ning 5 nõustamisjuristi. Tööinspektsioon vajab lisarahastust, et tagada tõhus ja süsteemne riikliku järelevalve läbiviimine ning ennetustegevusena Eesti tööturule lisandunud inimeste ja nende tööandjate toetav nõustamine. Lisavajaduse arvestamisel on aluseks võetud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ILO eelduslikud kriteeriumid tööinspektorite tõhusaks tegevuseks.

- **0,58 mln eurot** tervishoiuteenuste osutamise korraldamine ja tööpraktika tasustamine Terviseameti poolt.

- 0,1 mln eurot on planeeritud Ukraina sõjapõgenikele tervishoiuteenuste osutamise korraldamiseks Terviseameti poolt (vältimatu abi, COVID testimine ja vaksineerimine, esmane tervisekontroll vastuvõtukeskustes, üldarstiabi, sh perearsti määramine, siseriiklik ja rahvusvaheline meditsiinihumanitaarabi, kliiniliste tegevusjuhiste koostamine, infoandlus).
- 0,48 mln eurot on planeeritud kolmandates riikides hariduse omandanud arstide tööpraktika tasustamiseks. Ühe arsti, hambaarsti, eriarsti või erihambaarsti integreerumine maksab kokku 15 012 eurot. Aastaprognosis on 50 arsti, millest Terviseameti eelarvest kaetakse 18 arsti praktikatasu vajadus, lisaeelarvesse on arvestatud täiendava 32 arsti praktikatasu vajadus.

- **3,05 mln eurot** sõjas haavata saanud isikute ravi ja transport.

Sõjas haavata saanud isikute raviks on planeeritud 2,75 mln eurot. Teenust osutatakse Eesti Haigekassa poolt, mille keskmine kulu ühe isiku kohta kuus on 5500 eurot. Haiglate võimekus on hinnanguliselt vastu võtta 45-50 patsienti. Kiirabi teenuse pakkumiseks suunatakse 0,3 mln eurot. Lähtutud on kiirabibrigaadi ööpäeva maksumusest (1600 eurot) ning sellest, et ühe vigastatu transpordi korraldamiseks kulub pea 4 ööpäeva (transpordi maksumus ühe vigastatu kohta on 6000 eurot).

- **2,8 mln eurot** sotsiaalteenuste, pensionide ja perehüvitiste menetlemine.

Menetlemiskulude prognoosimisel on arvestatud sõjapõgenikega seotud teenuste täiendava menetlemisega seotud mahu kasvu. Menetlemiskulusid on arvestatud üheksale erinevale teenusele. Menetlemishind erinevate teenuste osas on 9-140 eurot teenuse kohta. Abivahendite hüvitise määramise menetluskulud on 9 eurot, perehüvitise määramise menetlemine 140 eurot.

- **34,69 mln eurot** sotsiaaltoetused, -hüvitised ja -teenused.

- 3,93 mln eurot toiduabi. Peale toimetulekutoetuse määramist on võimalik saada toiduabi ca 22 eurot inimese kohta kuus. Toiduabi saab nii ostetud kui annetatud toiduabina. Arvestatud on kõikidele toimetulekutoetuse saajatele (10 275 leibkonda), aastas kokku saajaid ca 288 063.
- 9,47 mln eurot lapsetoetused. Eeldatud on, et sihtrühmast on 37,4% lapsed ning neist enamuse ehk 75,4% saab 1. lapse toetust, 21,9% 2. lapse toetust ning 2,7% 3. ja enama lapse toetust, kulu isiku kohta on 61,08 eurot kuus.
- 7,7 mln eurot vanemahüvitis. Eeldatud on, et lastest 8,5% on alla 2-aastased ning nende vanem saab vanemahüvitist vanemahüvitise määras, kulu isiku kohta on 584 eurot kuus.
- 0,92 mln eurot lasterikka peretoetus. Eeldatud on, et 2,7% on 3. ja enama lastega peresid, kulu isiku kohta on 300 eurot kuus.
- 2,33 mln eurot rehabilitatsiooni ja erihoolekande teenuse ostmise. Rehabilitatsiooniteenuse osas on arvestatud, et 1,9% ajutise kaitse saajatest saaksid vastavat teenust. Kulu inimese kohta on ca 130 eurot kuus. Erihoolekande teenusel on arvestatud 1,5% ajutise kaitse saajatest ning kulu inimese kohta on 206,5 eurot kuus.

- 1,64 mln eurot asendushooldusteenus saatjata alaealistele. Eeldatud, et 60 last vajab teenust, ühiku hind on 100 eurot päevas.
 - 0,95 mln eurot eestkostetava lapse toetus 240 eurot kuus, arvestatud on maksimaalselt 700 last kuus.
 - 2,42 mln eurot puuetega inimeste toetused. Arvestatud on, et 7% Ukraina sõjapõgenike lastest saavad puude raskusastmega seotud toetust 154,93 eurot ja 7% täisealistest saavad puude toetust 41,06 eurot kuus ning 7% vanemaealistest toetus 25,26 eurot kuus.
 - 1,05 mln eurot abivahendite hüvitamine. Eeldatud on, et sihtgrupist 5% vajab abivahendite hüvitamist. Keskmise kulu ühe isiku kohta on 50 eurot
 - 3,01 mln eurot rahvapension. Eeldatud on, et sihtrühmast 6% on pensioniealised, rahvapension on 180 eurot kuus.
 - 1,27 mln eurot vanaduspensioniealiste eest ravikindlustus. Kulu isiku kohta on 75,9 eurot kuus.
- **1,12 mln eurot** Ukraina sõjapõgenike teenustega seotud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) arendused.

Maksutuludest sõltuv kulu

40,22 mln eurot täiendavad pensionikulud ja ravikindlustuse seadusest tulenevad kohustused suurenevast sotsiaalmaksu laekumisest.

Lisaeelarve meetmetega seoses muutis Rahandusministeerium maksude laekumise prognoose. Seoses sellega suureneb edasiantav sotsiaalmaks 37,42 mln eurot ning edasiantav kogumispensionimakse 2,8 mln eurot.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [**Tabel 23. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot**](#)

17. Välisministeeriumi valitsemisala

Välisministeeriumi valitsemisalale lisaeelarvega eraldatud vahendite maht on kokku **3,47 mln eurot** (3,26 mln eurot, millele lisandub arvestuslikuna käibemaksukulu 0,21 mln eurot). Lisaeelarvega eraldatud vahendid rakenduvad täies mahus Vabariigi Valitsuse lisaeelarve meetmes **Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine**.

Lisaeelarvega eraldatud vahenditest suunatakse Ukraina abistamiseks **3,13 mln eurot** ning küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks **0,34 mln eurot**.

Lisaeelarvega Ukraina abistamiseks kavandatud vahendid jagunevad kiireloomuliseks humanitaarabiks toiduabi ja elatisvõimaluste, tervishoiu, ajutise peavarju tarvete ja nende transpordi kuludeks ning samuti humanitaardemineerimisele ja varingupäästele ning pikemaajalise humanitaarabi ja arengukoostöö lõimetegevusteks ülesehitusfaasis. Humanitaarabi osutatakse nii kahepoolsete abitegevuste kui Välisministeeriumi strateegiliste humanitaarabipartnerite vahendusel.

Lisaeelarvega küberturbevõimekuse kiireloomuliseks tõstmiseks ettenähtud raha kasutamise eesmärgiks on viia ministeeriumi infosüsteemide ja andmekogude töö- ning ründekindlus senisest kõrgemale tasemele. Küberturbevõimekuse tõstmiseks planeeritud investeeringud kajastuvad IT investeeringutena (0,11 mln eurot) ning seonduv käibemaks (0,02 mln eurot) kajastub Välisministeeriumi valitsemisala investeeringute käibemaksuna. Küberturbevõimekuse tõstmisega seotud kulud (0,17 mln eurot) jagunevad kõikide programmi tegevuste vahel, seonduv käibemaks (0,03 mln eurot) kajastub Välisministeeriumi valitsemisala kulude käibemaksuna.

Lisaeelarve eelnõu mõju 2022. aasta valitsemisala riigieelarve vahendite mahtudele:

- LISA 2, [Tabel 24. Välisministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot](#)

III OSA. 2022. AASTA LISAEELARVE SEADUSE EELNÕU TEKSTIPARAGRAHVIDE SELGITUSED

Eelnõuga muudetakse 2022. aasta riigieelarve seaduse (edaspidi 2022RE) tekstiparagrahve ning antakse uued sätted.

Eelnõu §-ga 2 muudetakse 2022. aasta riigieelarve seadust järgmiselt:

§ 2 lõike 6 punkti 3 muutmise

2022RE § 2 lõikes 6 on toodud sotsiaalhoolekande seaduse (edaspidi ka SHS) alusel kehtestatavad määrad. Eelnõuga muudetakse SHS § 131 lõike 3 alusel 2022RE § 2 lõike 6 punktiga 3 kehtestatud üksi elava isiku või perekonna esimese liikme toimetulekupiiri kuus 2022. aastal. Toimetulekupiiri tõstetakse 50 euro võrra kuus ehk 150-lt eurolt 200-le eurole. Sotsiaalhoolekande seaduse kohaselt lähtutakse toimetulekupiiri kehtestamisel minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele, samuti muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks. Viimati tõsteti toimetulekupiiri 2019. aastal. Arvestades leibkondade tegelike kulutuste kasvu viimase kolme aasta jooksul, peaks 2022. aastal toimetulekupiir esimesele leibkonnaliikmele olema vähemalt 200 eurot kuus.

§ 3 lõike 3 muutmise

2022RE § 3 sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksustele tasandus- ja toetusfondi jaotamise põhimõtted. Selle lõikes 3 tuuakse riigieelarve seaduse § 48 lõikes 1 nimetatud toetusfondi kuuluvate toetuste liigid. Eelnõuga täpsustatakse kohaliku omavalitsuse üksustele riiklike rahvastikutoimingute ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamiseks ettenähtud vahendite mahtu (rahvastikutoimingute hüvitise maht kasvab seoses Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmisega 233 930 euro võrra) ja määrasid menetlusjuhtumi kohta.

§ 3 lõike 4 punkti 4 muutmise ja täiendamise punktiga 4¹

Kehtiva korra kohaselt on andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmise kulude hüvitis 6,82 eurot. Muudatusega täpsustatakse andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmise kulu hüvitis selliselt, et vajadusel oleks eristatav isikukoodi andmisega seonduv dokumentide vastuvõtmise ja andmete rahvastikuregistrisse kandmise kulu ning isikukoodi andmiseks kande tegemise kulu. Muudatus on tingitud Ukraina põgenikega seotud isikukoodide väljastamisest, võimaldamaks vajaduse korral jagada kulu maakonnakeskuse kohaliku omavalitsuse üksuste (edaspidi KOV) ja teiste KOV-de vahel.

Kehtiva õiguse kohaselt on andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmise õigus maakonnakeskuse KOV-del. Seoses Ukraina põgenike saabumisega Eestisse tõusid isikukoodide andmise menetlusjuhtumid suures mahus ja seetõttu ka maakonnakeskuse KOV-ide töö maht. Seega lepiti

kokku, et teised KOV-id, kes ei ole maakonnakeskuse KOV-id, võtavad vastu isikukoodi taotlejate dokumente ja edastavad need rahvastikuregistri menetlustarkvara kaudu maakonnakeskuse KOV-ile andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmise menetluse läbiviimiseks. Täna kehtiv hind 6,82 eurot on mõeldud tavaolukorras maakonnakeskuse KOV-ile kulu hüvitamiseks, kus see katab kogu menetluse läbiviimist alates isiku tuvastamisest kuni isikukoodi andmiseni.

Võimaldamaks hüvitada kulusid teistele KOV-idele, kes dokumente vastuvõtmise ja andmete kandmiseks isikukoodi menetluse osaliselt läbi viivad, nähakse sel juhul ette võimalus hüvitada kulud just vastavate tegevuste eest selles menetluses.

Kulu hüvitise jaotusel on mõõdetud varasemat protsessi sisest kulgu ja arvestatud sellega, et isikukoodi andmise puhul on ajamahukam osa tööst isiku tuvastamise ja dokumentide vastuvõtmisega ning andmete rahvastikuregistrisse kandmisega seonduv. Seetõttu on andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmise dokumentide vastuvõtmise ja andmete registrisse kandmise kulude eest kulude hüvitise osakaal suurem kui isikukoodi moodustamiseks kande tegemise kulude hüvitise osakaal. Kulude hüvitis jaotub järgmiselt: dokumentide vastuvõtmisega ja andmete registrisse kandmisega seonduv 60% (KOV või maakonnakeskuse KOV) ja isikukoodi moodustamiseks kandega seonduv 40% (maakonnakeskuse KOV).

Näiteks juhul kui maakonnakeskuse KOV ei võta vastu isikukoodi andmiseks vajalikke dokumente, siis saab ta hüvitise ainult isikukoodi moodustamiseks kande tegemise kulude katmiseks ehk § 3 lg 4 punkti 41 alusel. Kui aga maakonnakeskuse KOV teeb kogu menetluse otsast lõpuni ise (dokumentide vastu võtmisest isikukoodi andmiseni), siis saab ta hüvitist nii § 3 lg 4 punktide 4 ja 41 alusel. KOV-id, kes võtavad vaid dokumente vastu, saavad hüvitist § 3 lg 4 punkti 4 alusel.

§ 7 muutmine

2022RE § 7 on sätestatud kaitsekulud. Eelnõuga täpsustatakse, millise osa 2022. aasta riigieelarvest koos riigi 2022. aasta lisaeelarvega moodustavad kaitsekulud NATO meetodika kohaselt. Kui kehtivas seaduses on see 749,6 eurot, siis eelnõuga tõstetakse see 770,8 miljoni euroni.

§ 8 muutmine

§ 8 on esitatud Eesti Haigekassa eelarvepositsioon põhitegevuse tulemina. Eelarvepositsiooni muutmise aluseks on Rahandusministeeriumi 2022. kevadine majandusprognoos maksutulude osas ning Ukraina sõjapõgenikega seonduvad lisakulud. Selliselt arvestatakse kriisi mõjuga haigekassa eelarvele, milleks kohustab riiki Eesti Haigekassa seaduse § 5 lõige 4 ning viiakse haigekassa positsioon kooskõlla riigi eelarvestrateegiaga 2022–2025. Eelnõuga Paragrahv arvestab riigieelarve seaduse § 6 sätestatuga.

Eelnõu § 3 lisatakse lisaeelarvele järgmine säte

Eelnõu §-ga 3 nähakse ette lisaeelarvega eraldatud vahendite eristamiseks vajalikud arvestusobjektid. Olemasolevaid kinnisasja investeeringute objektikoode ei muudeta, kuna ühe ja sama kinnisasja eelarve ja täitmise arvestust ei ole mõistlik eraldi arvestusobjektidel kajastada.

Arvestusobjektide kasutuselevõtt võimaldab piirmääraga vahendeid eristada muudest riigieelarve piirmääraga vahenditest kõikides eelarve ja finantsarvestuse infosüsteemides, sh on lihtsasti eristatav ja lisaeelarve täitmine. Lisaks vahendite arvestuse täpsusele võimaldab kindla arvestusobjekti kasutamine jälgida ka vahendite ülekandmist. Esialgse plaani kohaselt ei ole vajadust lisaeelarve vahendite kandmiseks järgnevasse eelarveaastasse. Kuna eelarve vahendite kasutamise pikendamise kord ja tingimused on Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud, siis on võimalik seda täpsustada aasta teises pooles.

Lõikes 3 sätestatakse, et ministri liigendusega ei ole lubatud objektikoode kaotada. Kui algses riigieelarve seaduses on ministril lubatud oma liigendusega teha sisemisi muudatusi eelarves, siis lisaeelarve puhul ei ole lubatud lisaeelarve objektitunnustelt vahendeid mujale tõsta. Lubatud on muudatused lisaeelarve vahendite sees. Näiteks kui on vaja täpsustada investeeringute koodi tunnuseid lõikes 1 toodud objektide vahel.

LISA 1: LISAEELARVE MEETMETE MAHUD

Tabel 7. Lisaeelarve meetmete nimekiri, tuhat eurot

Lisaeelarve meetmete jaotus	Lisaeelarve meetme tegevuse nimetus	Eelarve summa (käibemaksuta)	Eelarve summa (käibemaksuga)
Riigikogu		-650	-710
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-650	-710
	Üleriigiline küberturvalisuse ja IKT süsteemide kerksuse kiireloomuline tõstmine	-350	-350
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-300	-360
Vabariigi Presidendi Kantselei		-295	-354
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-295	-354
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-295	-354
Riigikohus		-8	-10
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-8	-10
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-8	-10
Vabariigi Valitsus		-147 305	-147 305
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-96 970	-96 970
	VV sihtotstarbeta reservi suurendamine	-68 396	-68 396
	Toimetulekutoetus, sh piirmäära tõus (50 eurot). Eluasemelaenu arvesse võtmine toetuse määramisel.	-28 574	-28 574
Energiajulgeolek		-30 000	-30 000
	Ühekordne toetus pensionäridele ja lastega peredele (50 eurot)	-30 000	-30 000
Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv		-5 682	-5 682
	KOV-idele vältimatu abi ja majutamise kulude hüvitamine	-5 448	-5 448
	Rahvastikutoimingute kulude hüvitis	-234	-234
Maksutuludest sõltuv kulu		-14 653	-14 653
	Meetmetest tingitud üksikisiku tulumaks, KOV-idele edasiantav osa	-14 653	-14 653
Riigikantselei haldusala		-1 296	-1 513
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-1 296	-1 513
	Arvamusuringute sageduse suurendamine ja täiendav seirevõimekus	-92	-110
	CREVEX2023 toimepidevuse õppus	-9	-9
	Meediakirjaoskuse edendamine	-267	-321
	Riigikantselei kriisijuhtimise tugevdamine	-272	-287
	Ühiskonna sidusust suurendavad tegevused	-213	-256
	Üleriigiline küberturvalisuse ja IKT süsteemide kerksuse kiireloomuline tõstmine	-138	-164
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-305	-366
Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala		-77 106	-77 229

Lisaeelarve meetmete jaotus	Lisaeelarve meetme tegevuse nimetus	Eelarve summa (käibemaksuta)	Eelarve summa (käibemaksuga)
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-410	-492
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-410	-492
Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv		-76 696	-76 737
	Alushariduse täiendavad kohad (osakaal 10% põgenike koguarvust)	-16 261	-16 261
	Eesti keele õppega seotud tegevused (keelekümbluse täiendavad tegevused, "+1 programm", keeleõppe laagrid)	-6 535	-6 535
	Keelekliki e-õppe kursuse loomine ukraina keeles algajatele (0-A2)	-209	-250
	Täiendavad koolikohad kutsehariduses (osakaal 5% põgenike koguarvust)	-6 172	-6 172
	Täiendavad koolikohad kõrghariduses	-2 500	-2 500
	Täiendavad koolikohad üldhariduses (osakaal 25% põgenike koguarvust)	-44 879	-44 879
	Täiskasvanute eesti keele õpetajate täiendav koolitamine	-140	-140
Justiitsministeeriumi valitsemisala		-5 046	-6 056
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-5 046	-6 056
	Kriisikohvrid - menetluste läbiviimine väljaspool tavapärasest töökeskkonda	-125	-150
	Vanglate toimepidevus	-1 425	-1 710
	Vanglate varustus ja relvastus	-2 800	-3 361
	Võimekuse loomine Riigi Teataja väljaandmiseks võrguhäirete korral	-20	-24
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-676	-811
Kaitseministeeriumi valitsemisala		-13 054	-15 664
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-12 875	-15 450
	Iseseisev sõjaline kaitsevõime. Väeloome: tankitõrje	-6 208	-7 450
	Liitlaste kohalolek Eestis, Liitlaste taristu investeeringud	-6 667	-8 000
Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv		-179	-214
	Majutust ja toitlustust toetavad meetmed	-179	-214
Keskkonnaministeeriumi valitsemisala		-847	-1 016
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-597	-716
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-597	-716
Energiajulgeolek		-250	-300
	Tuumajaama teemalise aruande valmimise kiirendamine	-250	-300
Kultuuriministeeriumi valitsemisala		-11 806	-11 806
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-2 210	-2 210
	Katkematu raadioeetri arendamine	-480	-480
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-1 730	-1 730
Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv		-9 120	-9 120
	Eesti keele õpe	-4 500	-4 500
	Kohanemisprogramm	-4 620	-4 620

Lisaeelarve meetmete jaotus	Lisaeelarve meetme tegevuse nimetus	Eelarve summa (käibemaksuta)	Eelarve summa (käibemaksuga)
Maksutuludest sõltuv kulu		-476	-476
	Kultuurkapitali eraldis aktsiisimaksude laekumise tõusust	-476	-476
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala		-262 016	-264 156
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-35 016	-37 156
	1 kuu teraviljavaru (ca 7500 tonni) moodustamine delgeeritud varuna	-450	-450
	Vedelkütusevaru Eestisse roteerimine	-13 000	-13 000
	Üleriigiline küberturvalisuse ja IKT süsteemide kerksuse kiireloomuline tõstmine	-21 566	-23 706
Energiajulgeolek		-227 000	-227 000
	Energiasääst ja investeeringud väikelahendustesse	-19 000	-19 000
	Energiaühendused (investeeringud võrkudesse)	-8 000	-8 000
	Keskse riigi gaasivaru moodustamine - 1 TWh väljaostetud gaasivaru	-170 000	-170 000
	Osaluse omandamine Elering AS poolt LNG terminali opereerivas ettevõttes	-30 000	-30 000
Maaeluministeeriumi valitsemisala		-9 409	-9 462
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-9 360	-9 404
	Põllumajandussektori erakorralise kohandamise toetus	-9 142	-9 142
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-218	-262
Sõjapõgenikega seonduv		-48	-58
	Loomade heaolu	-48	-58
Rahandusministeeriumi valitsemisala		137 141	136 436
Maksutulu		148 855	148 855
	Meetmetega kaasnev maksutulu: üksikisiku tulumaks	18 561	18 561
	Meetmetega kaasnev maksutulu: juriidilise isiku tulumaks	731	731
	Meetmetega kaasnev maksutulu: sotsiaalmaks	40 217	40 217
	Meetmetega kaasnev maksutulu: käibemaks	66 919	66 919
	Meetmetega kaasnev maksutulu: aktsiisid	22 427	22 427
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine (tulumeetmed)		-8 000	-8 000
	Erimärgistatud diislikütuse aktsiisi langetamine EL miinimumtasemele (tulumeede)	-5 300	-5 300
	Erimärgistatud diislikütuse aktsiisi langetamise mõju käibemaksutulule (tulumeede)	-1 000	-1 000
	Ajakirjanduseväljaannete madalama käibemaksumäära rakendamine (5 %)	-1 700	-1 700
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-3 714	-4 419
	Sideturvalisuse lahendused tööülesannete täitmiseks	-68	-81
	Tolliprotseduuride sh. eTolli süsteemide (riskianalüüsid, import, eksport, transiit) täiendamine seoses sanktsioonide rakendamisega ja heidutushoiakute tõhustamisega	-2 484	-2 981
	Täiendavad tööjõukulud seoses sanktsioonide jõustamise ning täiendava tollikontrolli töömahuga välispiiril	-180	-180

Lisaeelarve meetmete jaotus	Lisaeelarve meetme tegevuse nimetus	Eelarve summa (käibemaksuta)	Eelarve summa (käibemaksuga)
	Ületunnitöö EL sisepiiril kontrolli taastamisel kui MTA peab suunama täiendava ressursi tööülesannete teostamiseks pikemaks ajaks	-11	-11
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-872	-1 046
	Ajakirjanduseväljaannete madalama käibemaksumäära rakendamise arenduskulud	-100	-120
Siseministeeriumi valitsemisala		-61 892	-67 030
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-61 892	-67 030
	Elanike kriisivalmiduse tugevdamine	-795	-954
	Elanikkonnakaitse ja kriisideks valmisoleku arendamine	-1 788	-1 877
	Kriisideks valmisoleku arendamine	-4 970	-4 970
	Kriisijuhtimine (ületunnid)	-5 473	-5 473
	Kriisikommunikatsioon	-93	-105
	Ohuteavitus/sireenid	-4 560	-5 472
	Piirivalve tugevdamine idapiiril (sh ületunnid)	-11 769	-12 263
	Siseministeeriumi varuasukoha kulud	-500	-600
	Sõjaolukorras päästevõimekuse tagamine	-7 342	-8 810
	Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmine	-8 992	-9 793
	Ukraina tegevuskavaga seotud RS kulud	-10 078	-10 078
	Ulatusliku evakuatsiooni ja elanikkonnakaitse arendamine	-185	-219
	Ulatusliku evakuatsiooni võimekuse tugevdamine	-3 410	-4 092
	Varjumisvõimekuse tugevdamine	-295	-354
	Üleriigiline küberturvalisuse ja IKT süsteemide kerksuse kiireloomuline tõstmine	-1 000	-1 200
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-642	-770
Sotsiaalministeeriumi valitsemisala		-182 165	-192 780
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-1 370	-1 644
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-1 370	-1 644
Sõjapõgenike esmaste vajadustega seonduv		-140 578	-150 919
	Sõjapõgenike esmaste vajadustega seotud muud meetmed	-66 500	-67 842
	Rahvusvahelist kaitset toetavad meetmed	-74 078	-83 077
Maksutuludest sõltuv kulu		-40 217	-40 217
	Täiendavad pensionikulud ja ravikindlustuse seadusest tulenevad kohustused suurenevast sotsiaalmaksu laekumisest	-40 217	-40 217
Välisministeeriumi valitsemisala		-3 263	-3 469
Laiapindne julgeoleku ja vastupanuvõime tugevdamine		-3 263	-3 469
	Humanitaarabi Ukrainasse (tsiviilabi)	-2 980	-3 129
	Küberturbevõimekuse kiireloomuline tõstmine	-283	-340

LISA 2: LISAEELARVE EELMÕU MÕJU 2022. AASTA RIIGIEELARVE VAHENDITE MAHTUDELE

Tabel 8. Riik kokku, tuhat eurot

[Lisaeelarvest üldiselt](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	13 132 233	0	140 855	0	13 273 088	0
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	11 107 296	0	140 855	0	11 248 151	0
<i>sh riigisisene käibemaks</i>	<i>211 570</i>	<i>0</i>	<i>23 106</i>	<i>0</i>	<i>234 676</i>	<i>0</i>
KULUD	-13 633 056	-3 659 466	-540 860	-329 977	-14 173 917	-3 989 444
TULUDE JA KULUDE VAHE	-500 824	-3 659 466	-400 005	-329 977	-900 828	-3 989 444
INVESTEERINGUD	-724 321	-429 429	-49 119	-41 504	-773 440	-470 934
FINANTSEERIMISTEHINGUD	647 348	-169 415	-213 000	-213 000	434 348	-382 415

Tabel 9. Riigikogu, tuhat eurot

[Riigikogu](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-22 535	-12 725	-710	-650	-23 245	-13 375
<i>sh käibemaks</i>	<i>-522</i>	<i>0</i>	<i>-60</i>	<i>0</i>	<i>-582</i>	<i>0</i>

Tabel 10. Vabariigi Presidendi Kantselei, tuhat eurot

[Vabariigi Presidendi Kantselei](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-4 813	-3 952	-150	-125	-4 963	-4 077
<i>sh käibemaks</i>	-247	0	-25	0	-272	0
INVESTEERINGUD	-277	-200	-204	-170	-481	-370
<i>sh käibemaks</i>	-78	0	-34	0	-112	0

Tabel 11. Riigikohus, tuhat eurot

[Riigikohus](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-5 689	-3 469	-10	-8	-5 699	-3 478
<i>sh käibemaks</i>	-88	0	-2	0	-89	0

Tabel 12. Vabariigi Valitsus, tuhat eurot

[Vabariigi Valitsus](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-2 606 387	-692 207	-147 305	-104 079	-2 753 693	-796 286
Vabariigi Valitsuse reservid	-122 778	-122 778	-103 845	-103 845	-226 623	-226 623
Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond	-479 676	-462 127	-28 807	-234	-508 484	-462 361
<i>sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks</i>	<i>-18 676</i>	<i>-1 127</i>	<i>-28 807</i>	<i>-234</i>	<i>-47 484</i>	<i>-1 361</i>
Kohaliku omavalitsuse üksustele edasiantavad maksud	-1 539 216	0	-14 653	0	-1 553 869	0

Tabel 13. Riigikantselei haldusala, tuhat eurot

[Riigikantselei](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-15 717	-12 849	-1 139	-983	-16 856	-13 832
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-14 704	-12 849	-983	-983	-15 687	-13 832
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine						
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine	-14 704	-12 849	-983	-983	-15 687	-13 832
Käibemaks	-1 013	0	-156	0	-1 169	0
INVESTEERINGUD	-8 021	-6 643	-374	-313	-8 395	-6 956
<i>sh käibemaks</i>	-1 337	0	-61	0	-1 398	0

Tabel 14. Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-810 757	-610 226	-76 598	-76 588	-887 355	-686 815
Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS	-565 626	-436 820	-76 588	-76 588	-642 214	-513 408
Haridus- ja noorteprogramm						
Ligipääsu tagamine üldharidusele	-111 134	-107 579	-61 280	-61 280	-172 413	-168 859
Ligipääsu tagamine kutseõppele	-97 847	-78 913	-6 172	-6 172	-104 019	-85 085
Ligipääsu tagamine kõrgharidusele	-200 334	-192 496	-2 500	-2 500	-202 834	-194 996
Õppekava ja koolikorralduse arendustegevused	-26 412	-17 186	-102	-102	-26 513	-17 287
Võrdsete võimaluste tagamine hariduses	-10 368	-5 729	-6 535	-6 535	-16 904	-12 264
Käibemaks	-11 804	0	-10	0	-11 814	0
INVESTEERINGUD	-77 500	-14 653	-631	-518	-78 131	-15 171
<i>sh käibemaks</i>	-13 381	0	-114	0	-13 495	0

Tabel 15. Justiitsministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Justiitsministeeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-192 562	-142 467	-3 440	-2 866	-196 002	-145 333
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-183 286	-142 467	-2 866	-2 866	-186 152	-145 333
Usaldusväärne ja tulemuslik õigusruum						
Kriminaalpoliitika elluviimine	-27 082	-18 674	-15	-15	-27 096	-18 688
Karistuste täideviimise korraldamine	-69 507	-67 309	-2 045	-2 045	-71 553	-69 354
Kohtumenetlus ja kohturegistrite pidamine	-54 804	-31 470	-111	-111	-54 914	-31 581
Õigusteenuste ja õigusteabe kättesaadavuse tagamine	-12 629	-10 849	-696	-696	-13 325	-11 545
Käibemaks	-9 277	0	-573	0	-9 850	0
INVESTEERINGUD	-330	-191	-2 616	-2 180	-2 946	-2 371
<i>sh käibemaks</i>	-35	0	-436	0	-471	0

Tabel 16. Kaitseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

[Kaitseministeeriumi valitsemisala](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-545 680	-438 680	-7 664	-6 387	-553 345	-445 067
Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-519 852	-438 680	-6 387	-6 387	-526 239	-445 067
Iseseisev sõjaline kaitsevõime						
Väeloome: muud üksused	-131 234	-90 196	-5 588	-5 588	-136 822	-95 784
Kaitsevalmidus	-44 497	-36 067	-621	-621	-45 118	-36 688
Kaitsepoliitika kujundamine ja toetav tegevus						
Riigikaitse investeringute korraldus	-11 895	-11 391	-179	-179	-12 074	-11 570
Käibemaks	-25 828	0	-1 277	0	-27 105	0
INVESTEERINGUD	-281 057	-217 604	-8 000	-6 667	-289 057	-224 271
<i>sh käibemaks</i>	-38 187	0	-1 333	0	-39 521	0

Tabel 17. Keskkonnaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Keskkonnaministeeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-175 701	-79 756	-1 016	-847	-176 717	-80 603
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-5 750	-4 533	-1	-1	-5 751	-4 534
Kalandus						
Kalavarude ja -püügi haldamise ning kaitse korraldamine	-5 750	-4 533	-1	-1	-5 751	-4 534
Tulemusvaldkond: KESKKOND	-165 201	-75 223	-846	-846	-166 047	-76 069
Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm						
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-25 420	-2 412	-589	-589	-26 009	-3 000
Õhukvaliteedi parendamine	-7 070	-6 798	-1	-1	-7 071	-6 799
Kiirgusohutuse tagamine	-1 399	-1 129	-250	-250	-1 649	-1 379
Ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine	-19 706	-2 325	-1	-1	-19 706	-2 326
Keskkonnamõju hindamise ja selle maandamise tagamine	-1 225	-1 117	-0,3	-0,3	-1 225	-1 117
Tööstusheite- ja kemikaalipoliitika kujundamine	-1 275	-1 190	-0,4	-0,4	-1 275	-1 191
Jäätmemajanduse korraldamine	-4 009	-2 851	-0,1	-0,1	-4 009	-2 851
Maapõueressursside kasutamise ja kaitse korraldamine	-1 351	-1 235	-0,4	-0,4	-1 351	-1 235
Merekeskkonna kaitse suunamine	-2 682	-2 405	-1	-1	-2 683	-2 406
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-48 067	-12 070	-1	-1	-48 068	-12 071
Elurikkuse kaitse tagamine	-17 002	-10 113	-1	-1	-17 003	-10 114
Metsanduse arengu suunamine	-11 142	-10 768	-1	-1	-11 143	-10 768
Jahinduse arengu suunamine	-1 510	-1 406	-0,2	-0,2	-1 510	-1 406
Maatoimingute korraldamine	-6 023	-3 960	-0,3	-0,3	-6 024	-3 960
Keskkonnateadlikkuse ja -hariduse arengu suunamine	-5 691	-5 379	-0,4	-0,4	-5 692	-5 380
Käibemaks	-4 749	0	-169	0	-4 919	0

Tabel 18. Kultuuriministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Kultuuriministeeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-295 459	-252 476	-11 806	-11 330	-307 265	-263 807
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-7 072	-5 390	-9 120	-9 120	-16 192	-14 510
Sidus Eesti: Lõimumine, sh kohanemine						
Lõimumis-, sh kohanemispoliitika rakendamine	-5 383	-3 824	-9 120	-9 120	-14 503	-12 944
Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT	-286 656	-247 087	-2 686	-2 210	-289 343	-249 297
Kultuuriprogramm						
Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-7 248	-4 743	-52	0	-7 300	-4 743
Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine	-38 355	-35 722	-57	0	-38 412	-35 722
Audiovisuaalpoliitika kujundamine ja rakendamine	-11 759	-8 633	-67	0	-11 825	-8 633
Muusikapoliitika kujundamine ja rakendamine	-16 449	-13 323	-67	0	-16 515	-13 323
Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-8 172	-5 208	-62	0	-8 234	-5 208
Arhitektuuri ja disaini poliitika kujundamine ning rakendamine	-2 200	-392	-38	0	-2 238	-392
Meediapoliitika kujundamine ja rakendamine	-57 271	-57 271	-2 210	-2 210	-59 482	-59 482
Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine	-10 977	-7 900	-62	0	-11 039	-7 900
Spordiprogramm						
Saavutusspordi toetamine ja arendamine	-38 155	-34 839	-71	0	-38 226	-34 839

Tabel 19. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

[Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-941 214	-381 703	-37 150	-36 734	-978 364	-418 437
Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA	-55 049	-10 804	-8 450	-8 450	-63 499	-19 254
Energeetika						
Transpordikütuse korraldus ja kütusevarude säilitamine	-6 266	-6 247	-450	-450	-6 716	-6 697
Energiatõhususe suurendamine	-15 190	-452	-8 000	-8 000	-23 190	-8 452
Tulemusvaldkond: INFOÜHISKOND	-87 467	-26 988	-9 284	-9 284	-96 751	-36 272
Digiühiskonna programm						
Digiriigi arenguhüpped	-2 129	-610	-11	-11	-2 140	-621
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-61 260	-10 283	-3 732	-3 732	-64 991	-14 014
Riikliku küberturvalisuse korraldamine	-731	-253	-700	-700	-1 431	-953
Analüüsivõime arendamine	-145	-138	-1	-1	-146	-139
Küberturvalisuse tagamine	-5 485	-2 377	-4 280	-4 280	-9 765	-6 657
Õigusruumi tagamine	-13 195	-13 110	-560	-560	-13 755	-13 670
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-310 140	-112 364	-19 000	-19 000	-329 140	-131 364
Ehitus						
Eluasemepoliitika	-57 843	-9 848	-19 000	-19 000	-76 843	-28 848
Ettevõtluskeskkond						
Käibemaks	-11 861	0	-416	0	-12 277	0
INVESTEERINGUD	-296 981	-149 684	-14 006	-12 282	-310 987	-161 966
2022 LEA IT investeeringud	0	0	-12 282	-12 282	-12 282	-12 282
Käibemaks	-49 014	0	-1 724	0	-50 738	0
FINANTSEERIMISTEHINGUD	-80 300	-55 300	-213 000	-213 000	-293 300	-268 300
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes ning rahvusvahelised osalused	0	0	-213 000	-213 000	-213 000	-213 000

Tabel 20. Maaeluministeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Maaeluministeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-451 610	-56 454	-9 462	-9 409	-461 072	-65 863
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-448 684	-56 454	-9 409	-9 409	-458 092	-65 863
Põllumajandus, toit ja maaelu						
Taimekaitse	-1 128	-990	-2	-2	-1 130	-992
Väetised	-318	-255	-1	-1	-319	-256
Täiendav keskkonnahoid	-100 080	-1 354	-32	-32	-100 112	-1 385
Taimetervis	-2 212	-1 693	-2	-2	-2 214	-1 695
Loomatervis	-8 412	-4 300	-57	-57	-8 470	-4 357
Söödaohutus	-1 442	-1 020	-2	-2	-1 444	-1 022
Loomade heaolu	-8 313	-790	-7	-7	-8 319	-796
Toiduohutus	-9 054	-6 433	-14	-14	-9 069	-6 447
Maakasutus	-7 544	-760	-3	-3	-7 547	-763
Maaparandus	-11 395	-3 118	-4	-4	-11 399	-3 122
Sordiaretus ja taimne paljundusmaterjal	-8 845	-6 362	-5	-5	-8 851	-6 367
Põllumajandusloomade aretus	-6 276	-5 046	-3	-3	-6 279	-5 049
Põllumajandustootjate ja toiduainetööstuste konkurentsivõime	-53 877	-8 688	-9 177	-9 177	-63 054	-17 865
Põlvkondade vahetus	-8 589	-357	-8	-8	-8 597	-365
Riskijuhtimine ja põllumajandusturgude tasakaal	-1 706	-969	-8	-8	-1 714	-976
Ühistegevus ja koostöö	-3 075	-833	-2	-2	-3 077	-835
Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand	-131 377	-4 755	-21	-21	-131 397	-4 776
Mahepõllumajandus	-28 442	-2 325	-3	-3	-28 446	-2 328
Maaelu ja kohalik kogukond	-26 775	-4 098	-27	-27	-26 802	-4 125
Finantsinstrumendid	-1 531	-55	-1	-1	-1 532	-56
Kalandus						
Kutseline kalapüük	-13 352	-1 437	-16	-16	-13 368	-1 453

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Vee-elusressursside töötlemine	-6 207	-417	-5	-5	-6 212	-422
Vesiviljelus	-5 723	-227	-4	-4	-5 727	-232
EMKFi keskkonnakaitsemeetmete rakendamine	-3 010	-172	-3	-3	-3 013	-175
Käibemaks	-2 927	0	-53	0	-2 980	0

Tabel 21. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

[Rahandusministeeriumi valitsemisala](#)

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	11 218 847	0	140 855	0	11 359 702	0
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	11 107 296	0	140 855	0	11 248 151	0
KULUD	-273 202	-126 596	-1 318	-1 130	-274 520	-127 727
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-266 429	-126 596	-1 130	-1 130	-267 559	-127 727
Riigi rahandus						
Maksu- ja tollikorraldus	-51 444	-48 386	-258	-258	-51 702	-48 644
Halduspoliitika						
IKT valdkonna arendamine ja korraldamine RMITis	-23 718	-14 148	-872	-872	-24 590	-15 020
Käibemaks	-6 773	0	-188	0	-6 961	0
INVESTEERINGUD	-7 814	-5 659	-3 101	-2 584	-10 915	-8 243
<i>sh käibemaks</i>	-1 126	0	-517	0	-1 643	0

Tabel 22. Siseministeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Siseministeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-465 372	-393 287	-48 783	-46 718	-514 155	-440 005
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-434 329	-379 847	-46 345	-46 345	-480 674	-426 192
Siseturvalisus						
Kogukondliku turvalisuse suurendamine	-6 504	-6 153	-757	-757	-7 261	-6 911
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-16 678	-15 158	-982	-982	-17 660	-16 140
Tegevus- ja relvalubade väljaandmine	-2 889	-2 748	-303	-303	-3 192	-3 050
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-1 978	-1 948	-69	-69	-2 047	-2 017
Süüteomenetluse tõhustamine	-61 910	-59 936	-4 157	-4 157	-66 067	-64 093
Avaliku korra tagamine	-50 439	-47 711	-4 147	-4 147	-54 587	-51 858
Demineerimine	-3 223	-3 143	-204	-204	-3 427	-3 347
Päästmine maismaal ja siseveekogul	-64 397	-62 449	-4 095	-4 095	-68 492	-66 544
Abi osutamine Eesti merealadel ja piiriveekogudel	-18 386	-12 524	-880	-880	-19 266	-13 404
Põhiseadusliku korra tagamine	-63 845	-63 784	-15 159	-15 159	-79 004	-78 944
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-19 683	-14 038	-1 414	-1 414	-21 096	-15 451
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine	-3 125	-3 002	-107	-107	-3 232	-3 110
Piirihaldus	-49 081	-33 587	-7 790	-7 790	-56 871	-41 377
Objektivalve ja isikukaitse	-8 662	-8 408	-1 030	-1 030	-9 692	-9 438
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-14 531	-7 195	-1 147	-1 147	-15 678	-8 342
Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-18 182	-11 277	-1 205	-1 205	-19 387	-12 482
Migratsioonijärelevalve	-4 792	-4 502	-2 898	-2 898	-7 691	-7 400
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-14 549	-13 440	-373	-373	-14 922	-13 813
Kogukondlik Eesti						
Kodanikuühiskonna arengu toetamine	-2 371	-2 342	-100	-100	-2 471	-2 442
Nutikas rahvastikuarvestus						
Rahvastikuregistri andmete kättesaadavuse tagamine	-3 210	-2 481	-273	-273	-3 483	-2 754

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Käibemaks	-16 494	0	-2 065	0	-18 559	0
INVESTEERINGUD	-34 669	-22 906	-18 246	-15 174	-52 915	-38 080
2022 LEA muud investeeringud	0	0	-12 572	-12 572	-12 572	-12 572
Muud investeeringud kokku	-29 402	-22 906	-2 602	-2 602	-32 004	-25 508
Käibemaks	-5 267	0	-3 072	0	-8 340	0

Tabel 23. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-6 723 444	-360 080	-190 971	-28 969	-6 914 415	-389 050
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-4 566 157	-95 294	-160 668	-24 822	-4 726 825	-120 116
Tööturuprogramm						
Tööturuvaldkonna arendamine	-2 390	-2 172	-10	-10	-2 399	-2 182
Aktiivsed ja passiivsed tööturuteenused	-785 881	-223	-21 064	-5	-806 945	-228
Tööelu kvaliteet	-11 579	-3 828	-445	-445	-12 024	-4 273
Erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus	-3 684	-2 980	-13	-13	-3 697	-2 993
Sotsiaalkindlustuse programm						
Sotsiaalkindlustuse valdkonna arendamine	-603	-589	-2	-2	-606	-591
Pensionid, toetused ja hüvitised	-2 845 805	-5 294	-31 182	-100	-2 876 988	-5 394
Muu materiaalne abi inimestele	-1 946	0	-3 927	-3 927	-5 873	-3 927
Hoolekandeprogramm						
Hoolekandevaldkonna arendamine	-6 666	-6 620	-28	-28	-6 694	-6 648
Sotsiaalhoolekandeteenused	-84 716	-48 767	-80 773	-18 266	-165 489	-67 034
Ohvriabi arendamine	-430	-273	-1	-1	-431	-274
Teenused ohvritele ja vägivallatsejatele	-5 741	-3 833	-1 274	-1 274	-7 016	-5 108
Võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste arendamine	-393	-388	-1	-1	-394	-389
Soolise võrdõiguslikkuse programm						
Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine	-779	-443	-3	-3	-782	-445
Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik	-616	-600	-4	-4	-621	-604
Laste ja perede programm						
Laste ja perede valdkonna arendamine	-1 230	-1 061	-5	-5	-1 234	-1 065
Toimiv lastekaitse süsteem	-2 974	-2 417	-36	-36	-3 011	-2 454
Vanemlike oskuste arendamine	-1 598	-1 418	-5	-5	-1 603	-1 423
Puudega laste toetamine	-17 156	-7 035	-1 123	-600	-18 279	-7 635

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Asendushooldus ja perepõhine asendushooldus	-1 723	-534	-1 650	-7	-3 373	-541
Riskikäitumisega noorte toetamine	-3 086	-2 566	-21	-21	-3 106	-2 587
Hüvitised ja toetused lastele ja peredele	-787 158	-4 251	-19 101	-70	-806 259	-4 321
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 150 602	-264 786	-19 991	-4 147	-2 170 592	-268 934
Tervist toetava keskkonna programm						
Tervist toetava ning parendava keskkonna kujundamine	-749	-727	-3	-3	-752	-730
Vee, õhu ning müra ja kiirgusega seotud terviseriskid	-1 595	-1 357	-10	-10	-1 604	-1 367
Kemikaalide ohutus ja riskide vähendamine	-1 132	-1 105	-11	-11	-1 143	-1 116
Toodete ja teenuste ohutus ja riskide vähendamine	-3 867	-2 121	-21	-21	-3 888	-2 143
Tervist toetavate valikute programm						
Tasakaalustatud toitumise ja füüsilise aktiivsuse edendamine	-1 011	-413	-1	-1	-1 012	-414
Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine	-7 922	-7 842	-0,2	-0,2	-7 922	-7 843
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (HIV, TB ja hepatiidid)	-6 064	-5 988	-0,2	-0,2	-6 065	-5 989
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-6 774	-4 493	-24	-24	-6 797	-4 516
Inimkeskse tervishoiu programm						
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-3 938	-2 979	-145	-145	-4 084	-3 125
Personali võimekus, juhtimine ja vastutus	-5 124	-3 974	-3 050	-3 050	-8 174	-7 024
Teenuste mudelite ümberkujundamine	-2 064 234	-189 628	-16 130	-287	-2 080 364	-189 916
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendiohutus	-2 984	-1 953	-491	-491	-3 475	-2 444
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-547	-532	-2	-2	-549	-535
Ravimite, verepreparaatide ja meditsiiniseadmete kättesaadavus	-6 016	-3 347	-64	-64	-6 079	-3 411
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (vaktsineerimine, AMR)	-37 385	-37 065	-38	-38	-37 423	-37 103
Käibemaks	-6 685	0	-10 313	0	-16 998	0
INVESTEERINGUD	-5 806	-3 231	-1 808	-1 507	-7 614	-4 738
<i>sh käibemaks</i>	-650	0	-301	0	-951	0

Tabel 24. Välisministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

Välisministeeriumi valitsemisala

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-94 628	-84 913	-3 337	-3 153	-97 965	-88 066
Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA	-94 168	-84 913	-3 153	-3 153	-97 321	-88 066
Välispoliitika						
Eesti julgeoleku ja huvide kaitsmine	-33 146	-31 235	-84	-84	-33 231	-31 319
Välispoliitika ja välissuhtluse suurem sidustamine	-6 016	-5 757	-41	-41	-6 057	-5 798
Ekspordi ja otseinvesteeringute soodustamine	-24 352	-18 578	-20	-20	-24 371	-18 597
Konkurentsivõimelise turismikeskkonna kujundamine	-5 033	-4 473	-4	-4	-5 037	-4 477
Eestlaskonna toetamine ja kaasamine võõrsil	-7 565	-6 952	-12	-12	-7 578	-6 965
Arengukoostöö ja humanitaarabi						
Arengukoostöö poliitika kujundamine, elluviimine ja seire	-11 929	-11 800	-11	-11	-11 939	-11 811
Humanitaarabi poliitika kujundamine, elluviimine ja seire	-6 127	-6 118	-2 981	-2 981	-9 108	-9 099
Käibemaks	-460	0	-184	0	-643	0
INVESTEERINGUD	-4 768	-3 554	-132	-110	-4 900	-3 664
<i>sh käibemaks</i>	-221	0	-22	0	-243	0

LISA 3: LISAEELARVEGA MUUDETUD 2022. AASTA RIIGIEELARVE

Tabel 25. Lisaeelarvega muudetud 2022. aasta riigieelarve, tuhat eurot

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	13 132 233	0	140 855	0	13 273 088	0
Maksud ja sotsiaalkindlustumaksud	11 107 296	0	140 855	0	11 248 151	0
<i>sh riigisisene käibemaks</i>	<i>211 570</i>	<i>0</i>	<i>23 106</i>	<i>0</i>	<i>234 676</i>	<i>0</i>
Saadud toetused	1 363 342	0	0	0	1 363 342	0
Riigilõivud	87 264	0	0	0	87 264	0
Tulu majandustegevusest	300 337	0	0	0	300 337	0
Tulu põhivara ja varude müügist	24 975	0	0	0	24 975	0
Trahvid ja muud varalised karistused	18 402	0	0	0	18 402	0
Keskkonnatasud	78 610	0	0	0	78 610	0
Muud tulud	43 641	0	0	0	43 641	0
Intressi- ja omanikutulud	108 365	0	0	0	108 365	0
KULUD	-13 633 056	-3 659 466	-540 860	-329 977	-14 173 917	-3 989 444
<i>sh põhivara amortisatsioon</i>	<i>-265 190</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-265 190</i>	<i>0</i>
TULUDE JA KULUDE VAHE	-500 824	-3 659 466	-400 005	-329 977	-900 828	-3 989 444
INVESTEERINGUD	-724 321	-429 429	-49 119	-41 504	-773 440	-470 934
FINANTSEERIMISTEHINGUD	647 348	-169 415	-213 000	-213 000	434 348	-382 415

RIIGIKOGU	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-22 535	-12 725	-710	-650	-23 245	-13 375
<i>sh käibemaks</i>	<i>-522</i>	<i>0</i>	<i>-60</i>	<i>0</i>	<i>-582</i>	<i>0</i>
INVESTEERINGUD	-631	-524	0	0	-631	-524
<i>sh käibemaks</i>	<i>-107</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-107</i>	<i>0</i>

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid

VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	28	0	0	0	28	0
Tulu majandustegevusest	28	0	0	0	28	0
KULUD	-4 813	-3 952	-150	-125	-4 963	-4 077
<i>sh käibemaks</i>	-247	0	-25	0	-272	0
INVESTEERINGUD	-277	-200	-204	-170	-481	-370
<i>sh käibemaks</i>	-78	0	-34	0	-112	0

RIIGIKONTROLL	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-5 214	-4 825	0	0	-5 214	-4 825
<i>sh käibemaks</i>	-214	0	0	0	-214	0
INVESTEERINGUD	-120	-100	0	0	-120	-100
<i>sh käibemaks</i>	-20	0	0	0	-20	0

ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-3 071	-2 798	0	0	-3 071	-2 798
<i>sh käibemaks</i>	-105	0	0	0	-105	0

RIIGIKOHUS	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	220	0	0	0	220	0
Muud tulud	220	0	0	0	220	0
KULUD	-5 689	-3 469	-10	-8	-5 699	-3 478
<i>sh käibemaks</i>	-88	0	-2	0	-89	0

VABARIIGI VALITSUS	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-2 606 387	-692 207	-147 305	-104 079	-2 753 693	-796 286
Euroopa Liidu makse	-357 415	0	0	0	-357 415	0
Vabariigi Valitsuse reservid	-122 778	-122 778	-103 845	-103 845	-226 623	-226 623
Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond	-479 676	-462 127	-28 807	-234	-508 484	-462 361
<i>sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks</i>	-18 676	-1 127	-28 807	-234	-47 484	-1 361
Kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete tasandusfond	-107 302	-107 302	0	0	-107 302	-107 302
Kohaliku omavalitsuse üksustele edasiantavad maksud	-1 539 216	0	-14 653	0	-1 553 869	0

RIIGIKANTSELEI HALDUSALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	916	0	0	0	916	0
Saadud toetused	916	0	0	0	916	0
KULUD	-15 717	-12 849	-1 139	-983	-16 856	-13 832
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-14 704	-12 849	-983	-983	-15 687	-13 832
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine						
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine	-14 704	-12 849	-983	-983	-15 687	-13 832
Käibemaks	-1 013	0	-156	0	-1 169	0
INVESTEERINGUD	-8 021	-6 643	-374	-313	-8 395	-6 956

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
<i>sh käibemaks</i>	-1 337	0	-61	0	-1 398	0

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	199 846	0	0	0	199 846	0
Saadud toetused	189 490	0	0	0	189 490	0
Riigilõivud	61	0	0	0	61	0
Tulu majandustegevusest	10 251	0	0	0	10 251	0
Muud tulud	29	0	0	0	29	0
Intressi- ja omanikutulud	15	0	0	0	15	0
KULUD	-810 757	-610 226	-76 598	-76 588	-887 355	-686 815
Tulemusvaldkond: EESTI KEEL JA EESTLUS	-5 874	-5 448	0	0	-5 874	-5 448
Keeleprogramm						
Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine	-712	-712	0	0	-712	-712
Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine	-3 787	-3 420	0	0	-3 787	-3 420
Eesti keele õppe toetamine ja oskuse hindamine ning mitmekeelsus	-1 376	-1 316	0	0	-1 376	-1 316
Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS	-565 626	-436 820	-76 588	-76 588	-642 214	-513 408
Haridus- ja noorteprogramm						
Haridusvõrgu korrastamine ja arendamine	-42 778	-18 830	0	0	-42 778	-18 830
Ligipääsu tagamine üldharidusele	-111 134	-107 579	-61 280	-61 280	-172 413	-168 859
Ligipääsu tagamine kutseõppele	-97 847	-78 913	-6 172	-6 172	-104 019	-85 085
Ligipääsu tagamine kõrgharidusele	-200 334	-192 496	-2 500	-2 500	-202 834	-194 996
Täiskasvanuhariduse arendamine ja õppimisvõimaluste loomine	-6 213	-151	0	0	-6 213	-151
Hariduse rahvusvahelise konkurentsivõime edendamine	-34 624	-1 865	0	0	-34 624	-1 865
Õppekava ja koolikorralduse arendustegevused	-26 412	-17 186	-102	-102	-26 513	-17 287
Võrdsete võimaluste tagamine hariduses	-10 368	-5 729	-6 535	-6 535	-16 904	-12 264

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Õpetajate ja haridusasutuste juhtide arengu toetamine	-6 639	-587	0	0	-6 639	-587
Kutsesüsteemi arendamine ja oskuste prognoosisüsteem OSKA	-2 089	-1 349	0	0	-2 089	-1 349
Õppe seostamine tööturu vajadustega	-15 485	-6 065	0	0	-15 485	-6 065
Noorte ettevõtlikkuse ja omaalgatuste toetamine (HOOG)	-3 472	-61	0	0	-3 472	-61
Noorte kodanikuosaluse toetamine ja õiguste kaitsmine (OSA)	-853	-853	0	0	-853	-853
Noorsootöö kättesaadavuse ja kvaliteedi arendamine (ISE)	-5 078	-4 955	0	0	-5 078	-4 955
Noortele ühiskonnas võrdsete võimaluste tagamine (KINDLUS)	-2 300	-200	0	0	-2 300	-200
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-218 717	-160 019	0	0	-218 717	-160 019
Teadussüsteemi programm						
Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine	-161 095	-131 601	0	0	-161 095	-131 601
Teadustaristu kvaliteedi ja kättesaadavuse kindlustamine	-15 194	-11 078	0	0	-15 194	-11 078
Teadmussiirde programm						
Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine	-42 428	-17 340	0	0	-42 428	-17 340
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-8 736	-7 940	0	0	-8 736	-7 940
Arhiivindusprogramm						
Arhivaalide kogumine, säilitamine ja juurdepääsu tagamine	-8 736	-7 940	0	0	-8 736	-7 940
Käibemaks	-11 804	0	-10	0	-11 814	0
INVESTEERINGUD	-77 500	-14 653	-631	-518	-78 131	-15 171
Gümnaasiumivõrgu korrastamine	-48 689	0	0	0	-48 689	0
Muud investeeringud kokku	-15 430	-14 653	0	0	-15 430	-14 653
Käibemaks	-13 381	0	-114	0	-13 495	0
FINANTSEERIMISTEHINGUD	261	-14	0	0	261	-14
Laenukohustused	-14	-14	0	0	-14	-14
Laenunõuded	275	0	0	0	275	0

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
JUSTIITSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	47 444	0	0	0	47 444	0
Saadud toetused	2 653	0	0	0	2 653	0
Riigilõivud	29 235	0	0	0	29 235	0
Tulu majandustegevusest	5 665	0	0	0	5 665	0
Trahvid ja muud varalised karistused	861	0	0	0	861	0
Muud tulud	9 030	0	0	0	9 030	0
KULUD	-192 562	-142 467	-3 440	-2 866	-196 002	-145 333
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-183 286	-142 467	-2 866	-2 866	-186 152	-145 333
Usaldusväärne ja tulemuslik õigusruum						
Andmekaitse valdkonna rakendamine	-862	-851	0	0	-862	-851
Õiguspoliitika kujundamine ja õigusloome kvaliteedi tagamine	-8 278	-8 114	0	0	-8 278	-8 114
Intellektuaalse omandi valdkonna rakendamine	-4 384	-1 851	0	0	-4 384	-1 851
Kriminaalpoliitika kujundamine ja kuritegevuse ennetamine	-4 811	-2 673	0	0	-4 811	-2 673
Kriminaalpoliitika elluviimine	-27 082	-18 674	-15	-15	-27 096	-18 688
Karistuste täideviimise korraldamine	-69 507	-67 309	-2 045	-2 045	-71 553	-69 354
Kohtumenetlus ja kohturegistrite pidamine	-54 804	-31 470	-111	-111	-54 914	-31 581
Õigusteenuste ja õigusteabe kättesaadavuse tagamine	-12 629	-10 849	-696	-696	-13 325	-11 545
Kesksed IT-teenused teistele valitsemisaladele	-929	-675	0	0	-929	-675
Käibemaks	-9 277	0	-573	0	-9 850	0
INVESTEERINGUD	-330	-191	-2 616	-2 180	-2 946	-2 371
<i>sh käibemaks</i>	-35	0	-436	0	-471	0

0

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	21 416	0	0	0	21 416	0
Saadud toetused	18 647	0	0	0	18 647	0
Tulu majandustegevusest	175	0	0	0	175	0
Tulu põhivara ja varude müügist	87	0	0	0	87	0
Trahvid ja muud varalised karistused	205	0	0	0	205	0
Muud tulud	2 301	0	0	0	2 301	0
KULUD	-545 680	-438 680	-7 664	-6 387	-553 345	-445 067
Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-519 852	-438 680	-6 387	-6 387	-526 239	-445 067
Iseseisev sõjaline kaitsevõime						
Väeloome: maavägi	-139 545	-121 340	0	0	-139 545	-121 340
Väeloome: merevägi	-16 227	-14 562	0	0	-16 227	-14 562
Väeloome: õhuvägi	-33 171	-30 252	0	0	-33 171	-30 252
Väeloome: muud üksused	-131 234	-90 196	-5 588	-5 588	-136 822	-95 784
Kaitsevalmidus	-44 497	-36 067	-621	-621	-45 118	-36 688
Kollektiivkaitses osalemine						
Rahvusvaheline kaitsealane koostöö	-27 805	-27 036	0	0	-27 805	-27 036
Liitlaste kohalolek Eestis	-13 975	-8 358	0	0	-13 975	-8 358
Luure ja eelhoiatus						
Luure ja eelhoiatus	-51 482	-51 482	0	0	-51 482	-51 482
Kaitsepoliitika kujundamine ja toetav tegevus						
Kaitsetahte arendamine	-17 794	-17 446	0	0	-17 794	-17 446
Heidutus	-6 728	-6 704	0	0	-6 728	-6 704
Riigikaitseline inimvara	-25 499	-23 846	0	0	-25 499	-23 846
Riigikaitse investeringute korraldus	-11 895	-11 391	-179	-179	-12 074	-11 570

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Käibemaks	-25 828	0	-1 277	0	-27 105	0
INVESTEERINGUD	-281 057	-217 604	-8 000	-6 667	-289 057	-224 271
Hoonete ja rajatiste soetus ning renoveerimine	-54 528	-41 181	0	0	-54 528	-41 181
Kaitseotstarbeline erivarustus	-126 439	-126 092	0	0	-126 439	-126 092
Kaitseinvesteeringute programm	-38 333	-38 333	0	0	-38 333	-38 333
Muud investeeringud kokku	-23 569	-11 998	-6 667	-6 667	-30 236	-18 665
Käibemaks	-38 187	0	-1 333	0	-39 521	0

KESKKONNAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	412 946	0	0	0	412 946	0
Saadud toetused	65 971	0	0	0	65 971	0
Riigilõivud	511	0	0	0	511	0
Tulu majandustegevusest	211 607	0	0	0	211 607	0
Tulu põhivara ja varude müügist	24 000	0	0	0	24 000	0
Trahvid ja muud varalised karistused	200	0	0	0	200	0
Keskkonnatasud	77 770	0	0	0	77 770	0
Muud tulud	20	0	0	0	20	0
Intressi- ja omanikutulud	32 867	0	0	0	32 867	0
KULUD	-175 701	-79 756	-1 016	-847	-176 717	-80 603
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-5 750	-4 533	-1	-1	-5 751	-4 534
Kalandus						
Kalavarude ja -püügi haldamise ning kaitse korraldamine	-5 750	-4 533	-1	-1	-5 751	-4 534
Tulemusvaldkond: KESKKOND	-165 201	-75 223	-846	-846	-166 047	-76 069
Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm						
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-25 420	-2 412	-589	-589	-26 009	-3 000

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Õhukvaliteedi parendamine	-7 070	-6 798	-1	-1	-7 071	-6 799
Kiirgusohutuse tagamine	-1 399	-1 129	-250	-250	-1 649	-1 379
Ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine	-19 706	-2 325	-1	-1	-19 706	-2 326
Keskkonnamõju hindamise ja selle maandamise tagamine	-1 225	-1 117	-0,3	-0,3	-1 225	-1 117
Tööstusheite- ja kemikaalipoliitika kujundamine	-1 275	-1 190	-0,4	-0,4	-1 275	-1 191
Jäätmemajanduse korraldamine	-4 009	-2 851	-0,1	-0,1	-4 009	-2 851
Maapõueressursside kasutamise ja kaitse korraldamine	-1 351	-1 235	-0,4	-0,4	-1 351	-1 235
Merekeskkonna kaitse suunamine	-2 682	-2 405	-1	-1	-2 683	-2 406
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-48 067	-12 070	-1	-1	-48 068	-12 071
Elurikkuse kaitse tagamine	-17 002	-10 113	-1	-1	-17 003	-10 114
Metsanduse arengu suunamine	-11 142	-10 768	-1	-1	-11 143	-10 768
Jahinduse arengu suunamine	-1 510	-1 406	-0,2	-0,2	-1 510	-1 406
Maatoimingute korraldamine	-6 023	-3 960	-0,3	-0,3	-6 024	-3 960
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	-7 615	-7 274	0	0	-7 615	-7 274
Ilmaandmete, -prognooside ja -hoiatuste tagamine	-4 015	-2 792	0	0	-4 015	-2 792
Keskkonnateadlikkuse ja -hariduse arengu suunamine	-5 691	-5 379	-0,4	-0,4	-5 692	-5 380
Käibemaks	-4 749	0	-169	0	-4 919	0
INVESTEERINGUD	-3 109	-2 075	0	0	-3 109	-2 075
<i>sh käibemaks</i>	-852	0	0	0	-852	0
FINANTSEERIMISTEHINGUD	4 200	0	0	0	4 200	0
Laenuõuded	4 200	0	0	0	4 200	0

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	5 781	0	0	0	5 781	0
Saadud toetused	4 322	0	0	0	4 322	0

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Riigilõivud	7	0	0	0	7	0
Tulu majandustegevusest	1 450	0	0	0	1 450	0
Muud tulud	2	0	0	0	2	0
KULUD	-295 459	-252 476	-11 806	-11 330	-307 265	-263 807
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-7 072	-5 390	-9 120	-9 120	-16 192	-14 510
Sidus Eesti: Lõimumine, sh kohanemine						
Lõimumis-, sh kohanemispoliitika kujundamine	-1 689	-1 565	0	0	-1 689	-1 565
Lõimumis-, sh kohanemispoliitika rakendamine	-5 383	-3 824	-9 120	-9 120	-14 503	-12 944
Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT	-286 656	-247 087	-2 686	-2 210	-289 343	-249 297
Kultuuriprogramm						
Loovisikute toetamine ja tunnustamine	-2 754	-375	0	0	-2 754	-375
Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-7 248	-4 743	-52	0	-7 300	-4 743
Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine	-38 355	-35 722	-57	0	-38 412	-35 722
Audiovisuaalpoliitika kujundamine ja rakendamine	-11 759	-8 633	-67	0	-11 825	-8 633
Muusikapoliitika kujundamine ja rakendamine	-16 449	-13 323	-67	0	-16 515	-13 323
Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-8 172	-5 208	-62	0	-8 234	-5 208
Arhitektuuri ja disaini poliitika kujundamine ning rakendamine	-2 200	-392	-38	0	-2 238	-392
Meediapoliitika kujundamine ja rakendamine	-57 271	-57 271	-2 210	-2 210	-59 482	-59 482
Muuseumipoliitika kujundamine ja rakendamine	-41 361	-39 279	0	0	-41 361	-39 279
Muinsuskaitsepoliitika kujundamine ja rakendamine	-7 425	-6 275	0	0	-7 425	-6 275
Raamatukogupoliitika kujundamine ja rakendamine	-14 251	-14 251	0	0	-14 251	-14 251
Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine	-10 977	-7 900	-62	0	-11 039	-7 900
Kultuurivaldkonna digiteerimine	-284	-235	0	0	-284	-235
Kultuurivaldkonna rahvusvahelistumise edendamine	-4 247	-4 247	0	0	-4 247	-4 247
Loomemajanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-1 637	-16	0	0	-1 637	-16
Kultuuri valdkondadeülene tugi- ja arendustegevus	-13 694	-3 971	0	0	-13 694	-3 971
Spordiprogramm						

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Saavutusspordi toetamine ja arendamine	-38 155	-34 839	-71	0	-38 226	-34 839
Ausa spordi ja sporditurvalisuse toetamine ning arendamine	-198	-198	0	0	-198	-198
Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine	-10 218	-10 210	0	0	-10 218	-10 210
Käibemaks	-1 731	0	0	0	-1 731	0
INVESTEERINGUD	-93	-93	0	0	-93	-93

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	612 430	0	0	0	612 430	0
Saadud toetused	465 069	0	0	0	465 069	0
Riigilõivud	33 391	0	0	0	33 391	0
Tulu majandustegevusest	53 632	0	0	0	53 632	0
Tulu põhivara ja varude müügist	120	0	0	0	120	0
Trahvid ja muud varalised karistused	209	0	0	0	209	0
Muud tulud	20 465	0	0	0	20 465	0
Intressi- ja omanikutulud	39 544	0	0	0	39 544	0
KULUD	-941 214	-381 703	-37 150	-36 734	-978 364	-418 437
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	-476 697	-231 546	0	0	-476 697	-231 546
Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm						
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-122 675	-14 849	0	0	-122 675	-14 849
Veetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-26 286	-19 596	0	0	-26 286	-19 596
Õhustransporditaristu arendamine ja korrashoid	-13 411	-9 375	0	0	-13 411	-9 375
Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-170 350	-52 164	0	0	-170 350	-52 164
Keskonnahoidlikku liikuvust soodustav linnakeskkond	-6 686	-155	0	0	-6 686	-155
Ohutu ja säästlik transpordisüsteem	-25 388	-23 741	0	0	-25 388	-23 741
Liikuvusteenuse arendamine ja soodustamine	-111 902	-111 666	0	0	-111 902	-111 666

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA	-55 049	-10 804	-8 450	-8 450	-63 499	-19 254
Energeetika						
Elektri- ja gaasivarustuse tagamine	-408	-383	0	0	-408	-383
Transpordikütuse korraldus ja kütusevarude säilitamine	-6 266	-6 247	-450	-450	-6 716	-6 697
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	-235	-223	0	0	-235	-223
Energiatõhususe suurendamine	-15 190	-452	-8 000	-8 000	-23 190	-8 452
Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-29 910	-706	0	0	-29 910	-706
Maapõueressursside uurimine ja kasutamine	-1 216	-1 163	0	0	-1 216	-1 163
Geoloogiline kaardistamine ja maapõuealane kompetents	-1 824	-1 629	0	0	-1 824	-1 629
Tulemusvaldkond: INFOÜHISKOND	-87 467	-26 988	-9 284	-9 284	-96 751	-36 272
Digiühiskonna programm						
Digiriigi arenguhüpped	-2 129	-610	-11	-11	-2 140	-621
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-61 260	-10 283	-3 732	-3 732	-64 991	-14 014
Riikliku küberturvalisuse korraldamine	-731	-253	-700	-700	-1 431	-953
Analüüsivõime arendamine	-145	-138	-1	-1	-146	-139
Küberturvalisuse tagamine	-5 485	-2 377	-4 280	-4 280	-9 765	-6 657
Õigusruumi tagamine	-13 195	-13 110	-560	-560	-13 755	-13 670
Juurdepääsuvõrkude väljaarendamine	-4 403	-106	0	0	-4 403	-106
5G taristu ja teenuste arendamine	-120	-112	0	0	-120	-112
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-310 140	-112 364	-19 000	-19 000	-329 140	-131 364
Teadmussiirde programm						
Ettevõtete innovatsiooni-, digi- ja rohepöörde soodustamine	-111 404	-45 010	0	0	-111 404	-45 010
Teadus- ja arendusmahuka iduettevõtluse arendamine	-165	-142	0	0	-165	-142
Ehitus						
E-ehitus	-2 166	-809	0	0	-2 166	-809
Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine	-1 295	-1 208	0	0	-1 295	-1 208

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääruga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääruga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääruga vahendid
Eluasemepoliitika	-57 843	-9 848	-19 000	-19 000	-76 843	-28 848
Ettevõtluskeskkond						
Ettevõtluse arendamise soodustamine	-27 088	-12 731	0	0	-27 088	-12 731
Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine	-88 214	-34 293	0	0	-88 214	-34 293
Teadus- ja arendusmahuka iduettevõtluse arendamine	-21 966	-8 323	0	0	-21 966	-8 323
Käibemaks	-11 861	0	-416	0	-12 277	0
INVESTEERINGUD	-296 981	-149 684	-14 006	-12 282	-310 987	-161 966
IT investeeringud	-28 228	-9 717	0	0	-28 228	-9 717
Riigimaanteede remondi koondprojekt	-127 838	-126 976	0	0	-127 838	-126 976
Rail Balticu arendus	-41 320	0	0	0	-41 320	0
Kose-Mäo teelõigu neljarealiseks ehitamine	-15 385	-7 833	0	0	-15 385	-7 833
2022 LEA IT investeeringud	0	0	-12 282	-12 282	-12 282	-12 282
Muud investeeringud kokku	-35 197	-5 158	0	0	-35 197	-5 158
Käibemaks	-49 014	0	-1 724	0	-50 738	0
FINANTSEERIMISTEHINGUD	-80 300	-55 300	-213 000	-213 000	-293 300	-268 300
Lühiajalised finantsinvesteeringud	-54 500	-54 500	0	0	-54 500	-54 500
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes ning rahvusvahelised osalused	0	0	-213 000	-213 000	-213 000	-213 000
Finantseerimistegevuseks antud sihtfinantseerimine	-25 800	-800	0	0	-25 800	-800

MAAELUMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääruga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääruga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääruga vahendid
TULUD	352 948	0	0	0	352 948	0
Saadud toetused	342 800	0	0	0	342 800	0
Riigilõivud	1 320	0	0	0	1 320	0
Tulu majandustegevusest	7 218	0	0	0	7 218	0

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Tulu põhivara ja varude müügist	500	0	0	0	500	0
Trahvid ja muud varalised karistused	2	0	0	0	2	0
Keskkonnatasud	840	0	0	0	840	0
Muud tulud	22	0	0	0	22	0
Intressi- ja omanikutulud	245	0	0	0	245	0
KULUD	-451 610	-56 454	-9 462	-9 409	-461 072	-65 863
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-448 684	-56 454	-9 409	-9 409	-458 092	-65 863
Põllumajandus, toit ja maaelu						
Taimekaitse	-1 128	-990	-2	-2	-1 130	-992
Väetised	-318	-255	-1	-1	-319	-256
Täiendav keskkonnahoid	-100 080	-1 354	-32	-32	-100 112	-1 385
Taimetervis	-2 212	-1 693	-2	-2	-2 214	-1 695
Loomatervis	-8 412	-4 300	-57	-57	-8 470	-4 357
Söödaohutus	-1 442	-1 020	-2	-2	-1 444	-1 022
Loomade heaolu	-8 313	-790	-7	-7	-8 319	-796
Toiduohutus	-9 054	-6 433	-14	-14	-9 069	-6 447
Maakasutus	-7 544	-760	-3	-3	-7 547	-763
Maaparandus	-11 395	-3 118	-4	-4	-11 399	-3 122
Sordiaretus ja taimne paljundusmaterjal	-8 845	-6 362	-5	-5	-8 851	-6 367
Põllumajandusloomade aretus	-6 276	-5 046	-3	-3	-6 279	-5 049
Põllumajandustootjate ja toiduainetööstuste konkurentsivõime	-53 877	-8 688	-9 177	-9 177	-63 054	-17 865
Põlvkondade vahetus	-8 589	-357	-8	-8	-8 597	-365
Riskijuhtimine ja põllumajandusturgude tasakaal	-1 706	-969	-8	-8	-1 714	-976
Ühistegevus ja koostöö	-3 075	-833	-2	-2	-3 077	-835
Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand	-131 377	-4 755	-21	-21	-131 397	-4 776
Mahepõllumajandus	-28 442	-2 325	-3	-3	-28 446	-2 328
Maaelu ja kohalik kogukond	-26 775	-4 098	-27	-27	-26 802	-4 125

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Finantsinstrumendid	-1 531	-55	-1	-1	-1 532	-56
Kalandus						
Kutseline kalapüük	-13 352	-1 437	-16	-16	-13 368	-1 453
Vee-elusressursside töötlemine	-6 207	-417	-5	-5	-6 212	-422
Vesiviljelus	-5 723	-227	-4	-4	-5 727	-232
EMKFi keskkonnakaitsemeetmete rakendamine	-3 010	-172	-3	-3	-3 013	-175
Käibemaks	-2 927	0	-53	0	-2 980	0
INVESTEERINGUD	-3 144	-2 312	0	0	-3 144	-2 312
<i>sh käibemaks</i>	-504	0	0	0	-504	0

RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	11 218 847	0	140 855	0	11 359 702	0
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	11 107 296	0	140 855	0	11 248 151	0
Saadud toetused	62 986	0	0	0	62 986	0
Riigilõivud	1 300	0	0	0	1 300	0
Tulu majandustegevusest	823	0	0	0	823	0
Tulu põhivara ja varude müügist	13	0	0	0	13	0
Trahvid ja muud varalised karistused	380	0	0	0	380	0
Muud tulud	10 355	0	0	0	10 355	0
Intressi- ja omanikutulud	35 694	0	0	0	35 694	0
KULUD	-273 202	-126 596	-1 318	-1 130	-274 520	-127 727
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-266 429	-126 596	-1 130	-1 130	-267 559	-127 727
Riigi rahandus						
Eelarvepoliitika kujundamine	-11 862	-3 768	0	0	-11 862	-3 768
Riigi rahaasjade korraldamine ja järelevalve	-5 253	-1 152	0	0	-5 253	-1 152

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Maksu- ja tollipoliitika kujundamine	-1 422	-1 410	0	0	-1 422	-1 410
Maksu- ja tollikorraldus	-51 444	-48 386	-258	-258	-51 702	-48 644
Halduspoliitika						
Haldusorganisatsiooni ja personalipoliitika kujundamine	-1 144	-716	0	0	-1 144	-716
Riigivara poliitika ja selle elluviimise koordineerimine	-1 180	-672	0	0	-1 180	-672
Riigihangete poliitika ja riigiabi regulatsiooni rakendamine	-1 277	-1 266	0	0	-1 277	-1 266
Tugiteenuste pakkumine ja toetuste rakendamine RTKs	-18 517	-9 183	0	0	-18 517	-9 183
IKT valdkonna arendamine ja korraldamine RMITis	-23 718	-14 148	-872	-872	-24 590	-15 020
Ministeeriumite ühishoone kesksete tugiteenuste korraldamine	-6 728	-6 668	0	0	-6 728	-6 668
Statistika tegemise poliitika kujundamine ja statistika	-10 116	-8 295	0	0	-10 116	-8 295
Regionaalpoliitika						
Regionaalpoliitika, piirkondade ja piiriülese koostöö areng	-120 101	-17 872	0	0	-120 101	-17 872
Kohalike omavalitsuste ja regionaalhalduse koordineerimine	-2 376	-2 355	0	0	-2 376	-2 355
Kohalike omavalitsuste finantseerimise ja finantsjuhtimise korraldamine	-569	-414	0	0	-569	-414
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-4 620	-4 603	0	0	-4 620	-4 603
Finantspoliitika						
Finantspoliitika kujundamine	-5 823	-5 412	0	0	-5 823	-5 412
Arvestuspoliitika kujundamine	-279	-277	0	0	-279	-277
Käibemaks	-6 773	0	-188	0	-6 961	0
INVESTEERINGUD	-7 814	-5 659	-3 101	-2 584	-10 915	-8 243
<i>sh käibemaks</i>	-1 126	0	-517	0	-1 643	0
FINANTSEERIMISTEHINGUD	723 209	-114 079	0	0	723 209	-114 079
Laenukohustused	847 552	-79	0	0	847 552	-79
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes ning rahvusvahelised osalused	-120 328	-114 000	0	0	-120 328	-114 000
Laenuõuded	-4 000	0	0	0	-4 000	0

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Käibemaks	-15	0	0	0	-15	0

SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	63 899	0	0	0	63 899	0
Saadud toetused	25 305	0	0	0	25 305	0
Riigilõivud	18 079	0	0	0	18 079	0
Tulu majandustegevusest	3 328	0	0	0	3 328	0
Tulu põhivara ja varude müügist	12	0	0	0	12	0
Trahvid ja muud varalised karistused	16 475	0	0	0	16 475	0
Muud tulud	700	0	0	0	700	0
KULUD	-465 372	-393 287	-48 783	-46 718	-514 155	-440 005
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-434 329	-379 847	-46 345	-46 345	-480 674	-426 192
Siseturvalisus						
Kogukondliku turvalisuse suurendamine	-6 504	-6 153	-757	-757	-7 261	-6 911
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-16 678	-15 158	-982	-982	-17 660	-16 140
Tegevus- ja relvalubade väljaandmine	-2 889	-2 748	-303	-303	-3 192	-3 050
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-1 978	-1 948	-69	-69	-2 047	-2 017
Hädaabi- ja infoteadete vastuvõtmine ning abi väljasaatmine	-9 755	-9 036	0	0	-9 755	-9 036
Süüteomenetluse tõhustamine	-61 910	-59 936	-4 157	-4 157	-66 067	-64 093
Avaliku korra tagamine	-50 439	-47 711	-4 147	-4 147	-54 587	-51 858
Demineerimine	-3 223	-3 143	-204	-204	-3 427	-3 347
Päästmine maismaal ja siseveekogul	-64 397	-62 449	-4 095	-4 095	-68 492	-66 544
Abi osutamine Eesti merealadel ja piiriveekogudel	-18 386	-12 524	-880	-880	-19 266	-13 404
Põhiseadusliku korra tagamine	-63 845	-63 784	-15 159	-15 159	-79 004	-78 944
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-19 683	-14 038	-1 414	-1 414	-21 096	-15 451

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine	-3 125	-3 002	-107	-107	-3 232	-3 110
Piirihaldus	-49 081	-33 587	-7 790	-7 790	-56 871	-41 377
Objektivalve ja isikukaitse	-8 662	-8 408	-1 030	-1 030	-9 692	-9 438
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-14 531	-7 195	-1 147	-1 147	-15 678	-8 342
Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-18 182	-11 277	-1 205	-1 205	-19 387	-12 482
Migratsioonijärelevalve	-4 792	-4 502	-2 898	-2 898	-7 691	-7 400
Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias	-13 829	-11 288	0	0	-13 829	-11 288
Sisekaitseakadeemia teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus	-1 044	-1 035	0	0	-1 044	-1 035
IKT teenuste pakkumine SIMi valitsemisalast väljapoole	-1 394	-926	0	0	-1 394	-926
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-14 549	-13 440	-373	-373	-14 922	-13 813
Kogukondlik Eesti						
Kodanikuühiskonna arengu toetamine	-2 371	-2 342	-100	-100	-2 471	-2 442
Usuvabaduse tagamine	-1 443	-1 440	0	0	-1 443	-1 440
Nutikas rahvastikuarvestus						
Rahvastikuregistri andmete kvaliteedi tagamine	-2 284	-1 936	0	0	-2 284	-1 936
Rahvastikuregistri andmete kättesaadavuse tagamine	-3 210	-2 481	-273	-273	-3 483	-2 754
Erakondade rahastamine						
Erakondade rahastamine	-5 241	-5 241	0	0	-5 241	-5 241
Käibemaks	-16 494	0	-2 065	0	-18 559	0
INVESTEERINGUD	-34 669	-22 906	-18 246	-15 174	-52 915	-38 080
2022 LEA muud investeeringud	0	0	-12 572	-12 572	-12 572	-12 572
Muud investeeringud kokku	-29 402	-22 906	-2 602	-2 602	-32 004	-25 508
Käibemaks	-5 267	0	-3 072	0	-8 340	0

SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	186 387	0	0	0	186 387	0
Saadud toetused	179 396	0	0	0	179 396	0
Riigilõivud	360	0	0	0	360	0
Tulu majandustegevusest	6 063	0	0	0	6 063	0
Trahvid ja muud varalised karistused	70	0	0	0	70	0
Muud tulud	498	0	0	0	498	0
KULUD	-6 723 444	-360 080	-190 971	-28 969	-6 914 415	-389 050
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-4 566 157	-95 294	-160 668	-24 822	-4 726 825	-120 116
Tööturuprogramm						
Tööturuvaldkonna arendamine	-2 390	-2 172	-10	-10	-2 399	-2 182
Aktiivsed ja passiivsed tööturuteenused	-785 881	-223	-21 064	-5	-806 945	-228
Tööelu kvaliteet	-11 579	-3 828	-445	-445	-12 024	-4 273
Erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus	-3 684	-2 980	-13	-13	-3 697	-2 993
Sotsiaalkindlustuse programm						
Sotsiaalkindlustuse valdkonna arendamine	-603	-589	-2	-2	-606	-591
Pensionid, toetused ja hüvitised	-2 845 805	-5 294	-31 182	-100	-2 876 988	-5 394
Muu materiaalne abi inimestele	-1 946	0	-3 927	-3 927	-5 873	-3 927
Hoolekandeprogramm						
Hoolekandevaldkonna arendamine	-6 666	-6 620	-28	-28	-6 694	-6 648
Sotsiaalhoolekandeteenused	-84 716	-48 767	-80 773	-18 266	-165 489	-67 034
Ohvriabi arendamine	-430	-273	-1	-1	-431	-274
Teenused ohvritele ja vägivallatsejatele	-5 741	-3 833	-1 274	-1 274	-7 016	-5 108
Võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste arendamine	-393	-388	-1	-1	-394	-389
Soolise võrdõiguslikkuse programm						
Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine	-779	-443	-3	-3	-782	-445
Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik	-616	-600	-4	-4	-621	-604
Laste ja perede programm						

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Laste ja perede valdkonna arendamine	-1 230	-1 061	-5	-5	-1 234	-1 065
Toimiv lastekaitseüsteem	-2 974	-2 417	-36	-36	-3 011	-2 454
Vanemlike oskuste arendamine	-1 598	-1 418	-5	-5	-1 603	-1 423
Puudega laste toetamine	-17 156	-7 035	-1 123	-600	-18 279	-7 635
Asendushooldus ja perepõhine asendushooldus	-1 723	-534	-1 650	-7	-3 373	-541
Riskikäitumisega noorte toetamine	-3 086	-2 566	-21	-21	-3 106	-2 587
Hüvitised ja toetused lastele ja peredele	-787 158	-4 251	-19 101	-70	-806 259	-4 321
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 150 602	-264 786	-19 991	-4 147	-2 170 592	-268 934
Tervist toetava keskkonna programm						
Tervist toetava ning parendava keskkonna kujundamine	-749	-727	-3	-3	-752	-730
Vee, õhu ning müra ja kiirgusega seotud terviseriskid	-1 595	-1 357	-10	-10	-1 604	-1 367
Kemikaalide ohutus ja riskide vähendamine	-1 132	-1 105	-11	-11	-1 143	-1 116
Toodete ja teenuste ohutus ja riskide vähendamine	-3 867	-2 121	-21	-21	-3 888	-2 143
Tervist toetavate valikute programm						
Vaimse tervise edendamine	-1 260	-1 260	0	0	-1 260	-1 260
Tasakaalustatud toitumise ja füüsilise aktiivsuse edendamine	-1 011	-413	-1	-1	-1 012	-414
Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine	-7 922	-7 842	-0,2	-0,2	-7 922	-7 843
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (HIV, TB ja hepatiidid)	-6 064	-5 988	-0,2	-0,2	-6 065	-5 989
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-6 774	-4 493	-24	-24	-6 797	-4 516
Inimkeskse tervishoiu programm						
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-3 938	-2 979	-145	-145	-4 084	-3 125
Personali võimekus, juhtimine ja vastutus	-5 124	-3 974	-3 050	-3 050	-8 174	-7 024
Teenuste mudelite ümberkujundamine	-2 064 234	-189 628	-16 130	-287	-2 080 364	-189 916
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendihutus	-2 984	-1 953	-491	-491	-3 475	-2 444
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-547	-532	-2	-2	-549	-535
Ravimite, verepreparaatide ja meditsiiniseadmete kättesaadavus	-6 016	-3 347	-64	-64	-6 079	-3 411
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (vaktsineerimine, AMR)	-37 385	-37 065	-38	-38	-37 423	-37 103

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Käibemaks	-6 685	0	-10 313	0	-16 998	0
INVESTEERINGUD	-5 806	-3 231	-1 808	-1 507	-7 614	-4 738
<i>sh käibemaks</i>	-650	0	-301	0	-951	0

0

VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	9 125	0	0	0	9 125	0
Saadud toetused	5 786	0	0	0	5 786	0
Riigilõivud	3 000	0	0	0	3 000	0
Tulu majandustegevusest	96	0	0	0	96	0
Tulu põhivara ja varude müügist	243	0	0	0	243	0
KULUD	-94 628	-84 913	-3 337	-3 153	-97 965	-88 066
Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA	-94 168	-84 913	-3 153	-3 153	-97 321	-88 066
Välispoliitika						
Eesti julgeoleku ja huvide kaitsmine	-33 146	-31 235	-84	-84	-33 231	-31 319
Välispoliitika ja välissuhtluse suurem sidustamine	-6 016	-5 757	-41	-41	-6 057	-5 798
Ekspordi ja otseinvesteeringute soodustamine	-24 352	-18 578	-20	-20	-24 371	-18 597
Konkurentsivõimelise turismikeskkonna kujundamine	-5 033	-4 473	-4	-4	-5 037	-4 477
Eestlaskonna toetamine ja kaasamine võõrsil	-7 565	-6 952	-12	-12	-7 578	-6 965
Arengukoostöö ja humanitaarabi						
Arengukoostöö poliitika kujundamine, elluviimine ja seire	-11 929	-11 800	-11	-11	-11 939	-11 811
Humanitaarabi poliitika kujundamine, elluviimine ja seire	-6 127	-6 118	-2 981	-2 981	-9 108	-9 099
Käibemaks	-460	0	-184	0	-643	0
INVESTEERINGUD	-4 768	-3 554	-132	-110	-4 900	-3 664
<i>sh käibemaks</i>	-221	0	-22	0	-243	0
FINANTSEERIMISTEHINGUD	-22	-22	0	0	-22	-22

	2022.a riigieelarve seadus		Lisaeelarve		Täpsustatud 2022.a riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Laenukohustused	-22	-22	0	0	-22	-22